

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2013-2014

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Iveta Vávrová

Vymáhání pohledávek MSE z pohledu České spořitelny, a.s.

Praha 2014

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Aleš Zpěvák

**JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY
PRAGUE**

BACHELOR COMBINED STUDIES

2013-2014

BACHELOR THESIS

Iveta Vávrová

Debt collection MSE from the perspective of Česká spořitelna, a.s.

Prague 2014

The Bachelor Thesis Work Supervisor: JUDr. Aleš Zpěvák

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 13.2.2014

Iveta Vávrová

Anotace

Bakalářská práce se zabývá rozbořem metod vymáhání pohledávek MSE klientů z pohledu České spořitelny, a.s. Teoretická část práce se zabývá vymezením jednotlivých druhů úvěřů a charakteristikou zajištění těchto úvěřů, dle kterého se stanovuje postup a metoda vymáhání pohledávek. Dále navazuje výčet a rozbor jednotlivých metod a nejvhodnějších způsobů vymáhání pohledávek z pozice České spořitelny, a.s. V poslední části bakalářské práce je popsán konkrétní případ z praxe. Závěrem je vyzdvihnuta důležitost oboru týkajícího se vymáhání pohledávek nejen z pohledu České spořitelny, a.s., ale všech věřitelů.

Klíčové pojmy

Česká spořitelna, a.s., dlužník, dražba, insolvenční řízení, odpis, postoupení pohledávky, soudní prodej zástavy, úvěř, věřitel, vymáhání pohledávek, zajištění, zástavní právo

Annotation

This bachelor's thesis analyses various ways of debt collection from the point of view of Česká Spořitelna, s.a. In the theoretical part, firstly, a determination of individual loan types is made. At the same time, it characterizes collateral according to which the debt collection method is set. Secondly, this part enumerates and examines particular methods and most suitable ways of collection from the Česká spořitelna's perspective. The last section of the bachelor's thesis is based on a particular real situation. In the conclusion, this work emphasizes the importance of the field of collection not only from the Česká spořitelna viewpoint, but all creditors as well.

Key words

Assignment of receivables, auction, credit, creditor, Česká spořitelna, a.s., debtor, executory sale, insolvency proceedings, lien, loan collateral, recovery of receivables, write-off

Děkuji JUDr. Alešovi Zpěvákovi za cenné a odborné rady a ochotnou pomoc při řešení této bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 TEORETICKÉ VYMEZENÍ POJMŮ.....	11
1.1 DRUHY MSE ÚVĚRŮ	12
1.1.1 INVESTIČNÍ ÚVĚR.....	12
1.1.2 PROVOZNÍ ÚVĚR.....	12
1.1.3 KONTOKORENT	12
1.1.4 REVOLVINGOVÝ ÚVĚR	13
1.1.5 HYPOTEČNÍ ÚVĚR	13
1.1.6 NEÚČELOVÉ MINI ÚVĚRY	13
1.2 ZAJIŠTĚNÍ ÚVĚRŮ MSE	13
1.2.1 ZÁSTAVNÍ PRÁVO.....	14
1.2.2 RUČENÍ	17
1.2.3 BLANKOSMĚNKA	20
1.2.4 SUBORDINAČNÍ PROHLÁŠENÍ	22
2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SCHVALOVACÍCH PRÁVOMOCÍ V ČS, A.S.....	23
2.1 SCHVALOVACÍ ORGÁNY	24
2.2 DRUHY ČINNOSTÍ ÚTVARU VYMÁHÁNÍ.....	25
3 PRÁVA A POVINNOSTI DLUŽNÍKA A VĚŘITELE	30
4 POSTUPY A DRUHY VYMÁHÁNÍ POUŽÍVANÉ V ČS, A.S.	32
4.1 MIMOSOUDNÍ VYMÁHÁNÍ.....	34
4.1.1 NOTÁŘSKÝ ZÁPIS	34
4.1.2 DOBROVOLNÁ A NEDOBROVOLNÁ DRAŽBA.....	35
4.1.3 BANKOVNÍ ZÁRUKY ČMZRB	36
4.2 SOUDNÍ VYMÁHÁNÍ.....	37
4.2.1 SOUDNÍ PRODEJ ZÁSTAVY	38

4.2.2	SMĚNEČNÁ ŽALOBA	38
4.3	INSOLVENČNÍ ŘÍZENÍ	39
4.4	POSTOUPENÍ POHLEDÁVKY	42
4.5	ODPIS POHLEDÁVKY	45
5	PŘÍKLAD VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVKY V ČS, A.S.....	47
	ZÁVĚR.....	51
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	52
	SEZNAM TABULEK	54
	SEZNAM PŘÍLOH	55

ÚVOD

Vznik a rozvoj obchodu v lidské společnosti s sebou přinesl i riziko neplnění závazků z těchto obchodů. Potřeba finančních prostředků, které jsou nutné pro překonání jejich přechodného nedostatku, dala do současnosti vzniknout ohromnému bankovnímu sektoru. Mezi jeho základní činnosti patří nakupování vkladů a hospodaření s nimi a dále půjčování peněz za určitých podmínek, a to formou úvěrů klientům.

Jako každý obchod i půjčování peněz banky druhému subjektu – tedy finanční investice – přináší svá bankovní rizika. Právní prostředí v české ekonomice se již dlouhodobě vyznačuje oslabenou věřitelskou pozicí. Insolvenční řízení se táhnou i několik let a neplní tak svůj ekonomický účel. Rovněž tak průměrná doba jednání obvodních i ostatních soudů je stále nepřiměřeně dlouhá. V této situaci pak někteří dlužníci nepovažují neplnění svých závazků za negativní jev, ale naopak za výhru nad bankou.

Rozvoj českého bankovníctví po roce 1990 nebyl však spojen jen se samými úspěchy, ale doprovázen i řadou problémů. Základním problémem byla nízká kvalita tehdejšího úvěrového portfolia. Ta byla jednou z hlavních příčin pádu řady malých a středních bank, ale tento problém se dotkl i našich největších bank, Českou spořitelnu, a.s. nevyjímaje. Postupem času se bankovní sektor v České republice zdokonalil, z bankovních pracovníků se stali zkušení odborníci, zdokonalily se i bankovní systémy i strategie napříč bankami.

Ovšem i v dnešní době se bankovní sektor potýká s problémovými, nesplácenými úvěry. Navíc v současném období ekonomické krize je zaznamenáván velký nárůst počtu delikventních úvěrů. O delikvenci mluvíme v případě, že nejsou ze strany dlužníka, z jakýchkoliv důvodů, řádně plněny podmínky úvěrové smlouvy. Následně je přistoupeno k poslední fázi úvěrového procesu, a to k vymáhání takovéto delikventní pohledávky.

Bankám se v této chvíli naskýtá řada možností, soudní nebo mimosoudní vymáhání, další možností je vymáhání pohledávek v procesu insolvenčního řízení, dále může banka svou pohledávku prodat. Vždy se ovšem snaží najít optimální řešení k dosažení nejlepšího výsledku, což znamená v co možná nejkratším čase získat co největší část

vymáhané pohledávky. K tomu se provádí různé analýzy, oceňují se pohledávky, aby se dosáhlo nejefektivnějšího způsobu, jak portfolio bank očistit od delikventních pohledávek.

Cílem této práce je analýza vymáhacího procesu z pohledu České spořitelny, a.s. v MSE portfoliu.

1 TEORETICKÉ VYMEZENÍ POJMŮ

Pro obecný termín bankovní úvěr (dále jen „úvěr“) existuje mnoho definic, ale jedná se v podstatě o získání peněz od věřitele (banky) s tím, že úvěrový dlužník (fyzická nebo právnická osoba) vrátí půjčené peníze později, zpravidla v dohodnuté době splatnosti i s určitou provizí neboli úrokem.)

Podle různých kritérií existují různá členění úvěrů, a to podle doby splatnosti, účelu, zajištění, typu splácení, měny, segmentu a v neposlední řadě i podle subjektu, kterému banka prostředky půjčuje. Tato práce je zaměřena a segment MSE (micro firmy).

Členění úvěrů – kategorie¹

Doba splatnosti - krátkodobé,
- střednědobé,
- dlouhodobé.

Zajištění - zajištěné,
- nezajištěné.

Metoda poskytování a splácení
- jednorázové,
- postupné.

Objekt - účelový,
- neúčelový.

Subjekt - mezibankovní,
- municipalitám

¹ PAVELKA, F.; BARDOVÁ, D.; OPLTOVÁ, R.: *Úvěrové obchody*. Praha: Bankovní institut, a.s., 2008. Úvěry a struktura jejich členění, s. 55-59. ISBN 978-80-7265-140-5

- podnikatelské,
- pro občany.

1.1 Druhy MSE úvěrů

Definice micro firem je uvedena v zákoně č. 47/2002 Sb., o podpoře malých a středních podniků – tzn., firmy, které mají maximálně 10 zaměstnanců a jejichž roční obrat nepřesáhne 2 miliony EUR. V rámci ČS, a.s. tato oblast zahrnuje právnické osoby – obchodní společnosti (akciová společnost, veřejná obchodní společnost a společnost s ručením omezeným), podnikatele - pouze fyzické osoby, samostatně hospodařící rolníky a veřejný neziskový sektor.

1.1.1 Investiční úvěr

Investiční úvěr je účelový termínovaný úvěr se stanoveným plánem čerpání a splácení využívaný k financování investičních potřeb klienta. Předmětem úvěru jsou nemovitosti, stavby, stroje a zařízení, cenné papíry, zemědělská technika a přeúčtování již stávajících investičních úvěrů.

1.1.2 Provozní úvěr

Provozní úvěr je určen na financování zásob, pohledávek, nákladů, případně dalších potřeb provozního charakteru. Tento typ úvěru lze použít i na refinancování dříve poskytnutého úvěru na provozní účely. Účel tohoto úvěru lze kombinovat i s financováním investičních potřeb klienta, kdy z objemu úvěru musí být alespoň 40% využito na financování provozních potřeb. K části připadající na investiční financování musí klient doložit spoluúčast ve výši 15-40% celkových nákladů investičního záměru.

1.1.3 Kontokorent

Kontokorent patří k nejvíce využívaným typům úvěrů. Principem tohoto úvěru je povolené přečerpaní běžného účtu s průběžným čerpáním i splácením. Finanční prostředky jsou volně k dispozici až do výše sjednaného úvěrového rámce. Je využíván k financování zejména krátkodobých provozních potřeb klienta. Kontokorent je

poskytován na 1 rok s automatickou obnovou, pokud klient splní podmínky stanovené ve smlouvě o úvěru.

1.1.4 Revolvingový úvěr

Revolvingový úvěr se využívá k financování provozních potřeb krátkodobého charakteru. Vyznačuje se opakovaným čerpáním a splácením. V průběhu trvání úvěrového vztahu lze na určité období stanovit v rámci výše úvěru ještě limit čerpání, který je vždy menší nebo roven výši úvěru. V případě vyčerpání celé částky úvěru je možno při jakékoliv výši splátky v průběhu úvěrového vztahu splacenou sumu opět vyčerpat. Čerpání revolvingového úvěru se děje na základě podkladů prokazující účelovost čerpání, stejně tak jako u investičního nebo provozního úvěru. Výhodou tohoto úvěru je nepravidelné čerpání a splácení podle potřeb klienta.

1.1.5 Hypoteční úvěr

Hypoteční úvěr je určen na investice do nemovitostí, s předem stanoveným splátkovým plánem. Tím druhem úvěru je možno financovat výstavbu, rekonstrukci nebo modernizaci nemovitosti, koupi nemovitosti, stavební úpravy nemovitosti apod. Jedná se o dlouhodobý úvěr se splatností až 20 let. U tohoto typu úvěru je nutné jako zajištění zástavní právo k předmětné či jiné nemovitosti, a to 1. v pořadí. Čerpání hypotečního úvěru je účelové.

1.1.6 Neúčelové mini úvěry

Jedná se o krátkodobé až střednědobé úvěry se stanoveným splátkovým plánem bez prokazování účelu. Jsou poskytovány bez zajištění, výše úvěru je maximálně Kč 300 tis. Výhodou těchto úvěrů je rychlost a jednoduchost poskytnutí úvěru bez vstupního poplatku.

1.2 Zajištění úvěrů MSE

Prvotním zdrojem splácení úvěrů podnikatelů je zásadně cash flow, proto se sleduje zejména jejich podnikatelská činnost. Ovšem zajištění úvěru je chápáno jako prevence a ochrana postavení ČS, a.s. jako věřitele. Zajištění vedle samotné zajišťovací funkce, tvoří výhradně druhotný zdroj splácení. Volba jednotlivých zajišťovacích prostředků

a skladba zajištění závisí na úvěrovém produktu ČS, a.s., požadavcích ČS, a.s., vždy ovšem s přihlédnutím k možnosti bezproblémové realizace zajištění.

1.2.1 Zástavní právo

Zástavní právo patří k nejčastějším a nejtypičtějším formám zajištění. Je výhradně upravené v občanském zákoníku (a to ustanovení § 152 – 172 Občanského zákoníku). Zástavní právo je využíváno k zajištění pohledávek zástavního věřitele, a v případě, že dlužník nedostojí svým závazkům, dluh nesplatí, poté dochází k realizaci daného zástavního práva. Rozlišujeme dvě funkce zástavní práva zajišťovací a funkci nahrazovací, která spočívá v realizaci předmětu zástavního práva a uhrazení pohledávky, v případě, že tak neučiní dlužník.

„Zástavní právo vzniká na základě písemné smlouvy (§ 552) nebo rozhodnutí soudu o schválení dohody o vypořádání dědictví. Za podmínek stanovených zákonem může zástavní právo vzniknout na základě rozhodnutí soudu nebo správního úřadu. Zástavní právo může vzniknout také ze zákona.“²

Nejobvyklejším zástavním právem u MSE úvěrů je zástava:

- věci nemovité,
- věci movité,
- pohledávky,
- obchodního podílu.

Zástavní právo k nemovitostem se zřizuje na základě písemné zástavní smlouvy mezi zástavcem a dlužníkem. Jedná se o budovy, byty, pozemky a nebytové prostory. Zástavní právo k nemovitosti vznikne pouze na základě vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí. Zástavní právo k nemovitostem, které nejsou předmětem evidence v katastru nemovitostí, vzniká zápisem do rejstříku zástav, a to ve formě notářského zápisu. ČS, a.s. akceptuje zásadně zástavní právo první v pořadí, přičemž tato podmínka je splněna i v případě, že totožná nemovitost je již zastavená ve prospěch ČS, a.s. a toto

² Zákon č.40/1964 Sb., občanský zákoník, hlava třetí A, oddíl první, § 156. [online]. [cit. 2013-12-28]. Dostupné z: <http://www.business.center.cz/business/pravo/zakony/obcankzak/cast2.aspx>.

zástavní právo slouží k zajištění další pohledávky ČS, a.s. a není zatížena zástavním právem ve prospěch jiné třetí osoby.

Současně se zajištěním konkrétní pohledávky může zástavní právo zajišťovat také budoucí pohledávky ČS, a.s. určitého druhu (např. ze smluv o úvěru), do sjednané výše, které budou ČS, a.s. vznikat v určité době.

Před zřízením zástavního práva k nemovitosti je nezbytné zkoumat nabývací titul zástavce k nemovitosti, a to bez ohledu na zápis zástavce jako vlastníka nemovitosti v katastru nemovitostí. Nabývací titul je nutné zkoumat vždy, kdy je na listě vlastnictví uveden pouze jeden z manželů, i když (podle práva, tj. ve skutečnosti) ji mají v SJM. Neprokáže-li tedy dotyčný z manželů, že nemovitost je nebo bude v jeho výlučném vlastnictví, platí zákonná domněnka (že nemovitost je v SJM) a vyžaduje se souhlas manžela/ky k jejímu zastavení. Uvedené neplatí, pokud bylo prokázáno, že SJM bylo zúženo nebo jeho vznik odložen ke dni zániku manželství. Tyto skutečnosti jsou pak důležité i v případném procesu vymáhání pohledávky.

K zániku zástavního práva dochází např. zaplacením zajištěné pohledávky nebo vyplacením obecné ceny zástavy, kdy dochází k výmazu zástavního práva k nemovitosti z katastru nemovitostí. Výmaz zástavního práva je prováděn na základě kvitance, tj. potvrzení vydané věřitelem o splacení celé výše pohledávky, případně její části. Tento návrh na výmaz zástavního práva může podat vlastník nemovitosti nebo i sám zástavní věřitel.

Zástavní právo k věcem movitým se zřizuje na základě písemné zástavní smlouvy. Movité věci jsou všechny věci v právním smyslu, které nejsou věcí nemovitou a v tomto ohledu se jedná o dopravní prostředky, výrobní zařízení a technologie, zásoby, spotřební zboží a ostatní movité věci. Zástavní právo k movitým věcem vzniká:

- odevzdáním věci zástavnímu věřiteli,
- odevzdáním věci do úschovy nebo ke skladování třetí osobě,
- zápisem do rejstříku zástav vedený Notářskou komorou České republiky.

Zástavou může být i soubor movitých věcí. Zástavní smlouva musí být vždy sepsána formou notářského zápisu. Movitá věc musí být vždy jednoznačně a přesně identifikována a individualizována (např. údaji o výrobcí, výrobním čísle, typu a popisem movité věci, apod.). Movité věci, které nejsou uloženy u ČS, a.s. musí být vždy pojištěny. V případě zápisu zástavního práva k silničnímu motorovému vozidlu je rovněž nutné, kromě zápisu do rejstříku zástav i zaevidovat zástavní právo do technického průkazu tohoto vozidla a zároveň do registru silničních vozidel.

Zástavní právo k pohledávkám se zřizuje na základě písemné zástavní smlouvy. Nejčastějším typem zástavního práva k pohledávkám v rámci MSE úvěrů je zástavní právo k pohledávkám z účtu nebo vkladu u ČS, a.s. nebo jiného peněžního ústavu. K obchodním pohledávkám, což představuje pohledávky z obchodního styku, pohledávky z nájmu, dále je to p pohledávkám z pojištění osob a nemovitých věcí a další typy pohledávek. U obchodních pohledávek mluvíme buď o zástavě otevřené, tzn., že zastavení pohledávek se oznamuje poddlužníkovi nebo o zástavě tiché, u které nedochází k oznámení poddlužníkovi.

Zástavní právo k obchodnímu podílu se zřizuje na základě písemné zástavní smlouvy a vzniká zápisem do obchodního rejstříku. Pokud lze obchodní podíl převádět jen se souhlasem příslušného orgánu společnosti (zpravidla valné hromady), vyžaduje se jeho souhlas i k zastavení obchodního podílu.

Obchodním podílem se pro účely zajištění pohledávek MSE rozumí účast fyzické nebo právnické osoby na společnosti s ručením omezeným založené v souladu s českým právem.

Zastavený obchodní podíl nelze dále zastavit. Je třeba důkladně zkoumat převoditelnost obchodního podílu, popř. její omezení, která jsou určující i pro jeho zastavení. Zastavení obchodního podílu se oznamuje příslušné společnosti ihned po uzavření zástavní smlouvy.

1.2.2 Ručení

„Ručení je právní vztah mezi věřitelem a ručitelem. Principem ručení je skutečnost, že vedle dlužníka existuje třetí osoba, ručitel, která se smluvně zavázala věřiteli uspokojit jeho pohledávku v případě, že tak neučiní dlužník.“³

Ručením může zajistit závazek fyzická nebo právnická osoba. Zajišťovací právo k ručení vzniká písemnou smlouvou o ručení. Součástí této smlouvy je ručitelské prohlášení.

Ručitel v zásadě ručí celým svým majetkem, proto je třeba důkladně zkoumat jeho finanční a majetkovou situaci.

Mezi typy ručení patří ručení fyzické osoby, ručení právnické osoby, bankovní záruky, záruka ČMZRB (Českomoravská záruční a rozvojová banka), záruka PGRLF (Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond), záruka EIF (Evropský investiční fond) apod.

Záruka Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s. (dále jen ČMZRB)

„Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s., je rozvojovou bankou České republiky. Napomáhá v souladu se záměry hospodářské politiky vlády České republiky a regionů rozvoji malého a středního podnikání, infrastruktury a dalších sektorů ekonomiky vyžadujících veřejnou podporu.“

Banka poskytuje především:

- *podpory malým a středním podnikatelům formou záruk a zvýhodněných úvěrů s využitím prostředků státního rozpočtu, strukturálních fondů a krajů,*
- *zvýhodněné úvěry pro rozvoj technické infrastruktury obcí.* ⁴

³ Interní předpis banky. 4032_03_03R. Praha: ČS, a.s., 1.7.2010. Dostupné z WWW: http://www.csin.cz/intranet/content/inet/cs/RR_4032_03_03R.XML#Section6.

⁴ Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. [online]. 2004 [cit. 2013-12-28]. ČMZRB - Kdo jsme?. Dostupné z WWW: <http://www.cmzrb.cz/o-bance/kdo-jsme>.

Obecně je bankovní záruka zajišťujícím instrumentem a vzniká písemných prohlášením banky v záruční listině, že uspokojí věřitele do výše určité peněžní částky podle obsahu záruční listiny, jestliže určitá třetí osoba (dlužník) nesplní určitý závazek nebo budou splněny jiné podmínky stanovené v záruční listině.

Bankovní záruka musí mít vždy písemnou formu.

Závaznost záruční listiny souvisí s její neodvolatelností a platností.

Neodvolatelností bankovní záruky znamená, že po vystavení záruky, záruční listiny a jejím odesláním příjemci nemůže již banky (poté co příjemce záruku obdrží) na znění záruky nic měnit a záruku nelze ani zrušit, pokud k tomu není dán souhlas příjemcem záruky.

Záruční listiny se většinou formulují jako neodvolatelné.

Platnost bankovní záruky bývá většinou stanovena fixním datem, může však být omezena také určitou skutečností (např. do podpisu přijímacího protokolu). Jedná se o tzv. prekluzivní, neboli propadnou lhůtu. Po uplynutí této prekluzivní lhůty ztrácí beneficiant (příjemce bankovní záruky) veškeré nároky plynoucí z bankovní záruky.

V praxi to znamená, že pokud banka neobdrží nejpozději v poslední den platnosti záruky beneficiantovu řádnou výzvu k plnění ze záruky, uplatnění bankovní záruky se neuznává. Z tohoto důvodu by platnost záruky měla být vždy delší než je lhůta pro splnění závazku, aby příjemce měl dostatek času záruku uplatnit v případě, že dlužník svůj závazek nesplní ve lhůtě platnosti.

ČMZRB poskytuje podnikatelům a firmám 4 typy programů bankovních záruk:

1. S-záruka – jedná se o tzv. pásmový typ bankovní záruky, jedná se o vhodný způsobem zajištění bankovních úvěrů pro podnikatele, kteří chtějí realizovat rozsáhlejší projekt investičního charakteru, jenž má přinést rozvoj jejich podnikání a zásadnější změny
2. M-záruka – jedná se o tzv. portfoliovou, fixní záruku, která je vhodná pro projekty menšího až středního charakteru vyžadující získání rychlého financování
3. Záruky za úvěry s jednorázovou splatností
4. Záruky s finančním příspěvkem k zaručovanému úvěru

V rámci MSE portfolia v ČS, a.s. jsou hlavně využívány S- záruky a M- záruky.

S-Záruka (pásmový typ bankovní záruky)

Jde o univerzálně použitelnou záruku a používá se v případě úvěrů vyšších než Kč 5 mil. Pásmový typ bankovní záruky je charakteristický tím, že výše plnění, která je vyjádřena % ze zůstatku zaručovaného úvěru, se může lišit podle doby, která uplynula mezi datem splatnosti úvěru a datem sepsání výzvy k plnění ze záruky.

Výše plnění z S-Záruky se pohybuje ve třech pásmech, viz výňatek ze Záruční listiny:

„Záruční banka uspokojí věřitelovu pohledávku na jistinu úvěru vzniklou ze specifikovaného úvěru této záruční listiny ve výši stanovené v písm. a) až c) tohoto článku, maximálně do výše Kč xxx,- takto:

a) ve výši 30% nesplacené jistiny zaručovaného úvěru ke dni sepsání výzvy k plnění z této bankovní záruky, byla-li výzva k plnění sepsána v rozmezí 49 – 60 měsíců ode dne, kdy nastala splatnost všech splátek jistiny zaručovaného úvěru,

b) ve výši 25% nesplacené jistiny zaručovaného úvěru ke dni sepsání výzvy k plnění, byla-li výzva k plnění sepsána v rozmezí 25 – 48 měsíců ode dne splatnosti jistiny zaručovaného úvěru,

c) ve výši 19% nesplacené jistiny zaručovaného úvěru ke dni sepsání výzvy k plnění, byla-li výzva k plnění sepsána v rozmezí 9 – 24 měsíců ode dne splatnosti jistiny zaručovaného úvěru.“⁵

M-Záruka (portfoliová záruka)

M-Záruku je možné použít k zajištění úvěrů do Kč 5 mil. Jedná se o záruku za portfolio úvěrů vztahující se na nesplacenou jistinu každého jednotlivého úvěru zařazeného do portfolia, a to k okamžiku výzvy k plnění ze záruky, omezenou celkovou částkou provedeného plnění ze všech záruk zahrnutých do portfolia, která se stanoví jako % z celkové smluvené výše úvěrů zařazených do zaručovaného portfolia úvěrů. Na M-Záruku se nevztahuje tzv. pásmové plnění, tedy výše plnění je odvozena jako % z nesplacené jistiny bankovního úvěru a maximálním limitem plněné (jak je uvedeno

⁵ *Bankovní záruka : Záruční listina. Praha. Článek I - Výše bankovní záruky, s. 4.*

na příslušné záruční listině), a to do 70 % jistiny pro stávající podnikatele a až do 80 % pro začínající podnikatele.

1.2.3 Blankosměnka

„Blankosměnka (tedy tzv. směnka neúplná) je směnka, která v okamžiku své emise záměrně a dočasně postrádá minimálně jednu svoji podstatnou náležitost, případně směnečnou doložku. Jedná se tak o směnku (ať již vlastní nebo cizí) s neúplným obsahem, která je emitována s vědomím, že ji její držitel na základě dohody o vyplňovacím právu následně doplní na směnku úplnou.

Pojmovým rysem blankosměnky je tedy její neúplnost, avšak pouze taková, která nezpůsobuje její neplatnost. Neúplnost blankosměnky proto předně nesmí být náhodná, ale záměrná. Neúplnost navíc může být pouze dočasná, nikoliv trvalá. V době emise blankosměnky musí o její neúplnosti vědět jak její tzv. blankopodpisatel (k objasnění tohoto pojmu blíže viz následující výklad), tak i nabyvatel.

Jak již bylo uvedeno shora, blankosměnka může postrádat buď jednu či více podstatných náležitostí (např. směnečnou sumu - pak jde o tzv. zárodek platné směnky), nebo může obsahovat všechny podstatné náležitosti a chybí v ní pouze jedna či více směnečných doložek (např. datum splatnosti - jde tedy o směnku platnou, ale s neúplným obsahem).

V obou výše uvedených případech však blankosměnka musí být podepsaná tzv. blankopodpisatelem. Blankopodpisatelem bývá zpravidla výstavce (emitent) blankosměnky. Je-li však blankosměnka emitována v podobě blankoakceptu (což je z povahy věci možné pouze u směnky cizí), je jejím blankopodpisatelem a emitentem příjemce směnky. Je-li blankosměnka vystavena v podobě blankoavalu (tzn. tvoří-li její obsah pouze rukojemské prohlášení), je jejím blankopodpisatelem a emitentem pouze osoba přebírající rukojemství, tj. blankoavalista.“⁶

⁶ SUM, T. *Epravo.cz* [online]. 9.1.2007 [cit. 2013-12-28]. Blankosměnka. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/blankosmenka-45592.html>>.

Blankosměnka je v ČR, a.s. hojně využívána v oblasti MSE buď jako jediné zajištění úvěrů (kontokorenty, neúčelové úvěry) nebo jako forma dozajištění (investiční, provozní a hypoteční úvěry). Vždy se jedná o směnku vlastní.

Náležitostí směnky (v našem případě směnky vlastní) jsou uvedeny v Zákoně směnečném a šekovém č. 191/1950 Sb. v platném znění.

„Vlastní směnka obsahuje:

- 1. označení, že jde o směnku, pojaté do vlastního textu listiny a vyjádřené v jazyku, ve kterém je tato listina sepsána;*
- 2. bezpodmínečný slib zaplatit určitou peněžitou sumu;*
- 3. údaj splatnosti;*
- 4. údaj místa, kde má být placeno;*
- 5. jméno toho, komu nebo na jehož řád má být placeno;*
- 6. datum a místo vystavení směnky;*
- 7. podpis výstavce.“⁷*

Blankosměnka může být s avalem nebo bez avalu. Podoba blankosměnky s avalem využívané v ČR, a.s. je uvedena v příloze č. 1.

Avalista směnky je směnečným rukojmím (ručitelem) a je ze směnky zavázán stejně jako ten, za koho se zaručil.

Rukojemské prohlášení se píše na směnku a vyjadřuje se slovy „per aval“ s označením osoby, za kterou se rukojemství přebírá a podpisem rukojmího / avalisty.

Směnečné rukojemství je výhradně doplňkovým zajištěním, které rozšiřuje počet osob zavázaných ČR, a.s., splnit směnečný dluh dlužníka a plní tak zajišťovací, morální a psychologickou a donucovací funkci. Směnečný rukojmí ručí za svůj závazek celým svým majetkem.

Závazek směnečného rukojmího je nezávislý na závazku směnečného dlužníka, je samostatně vymahatelný.

⁷ Zákon č.191/1950 Sb., Zákon směnečný a šekový, část druhá, § 76. [online]. [cit. 2013-12-28]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-91-1950-sb-zakon-smenecny-a-sekovy/uplne/>

V případě realizace zajištění blankosměnky, vyplnění (tzn. doplnění chybějících náležitostí) blankosměnky provádí vždy ČS, a.s.

1.2.4 Subordinační prohlášení⁸

„Subordinační prohlášení znamená přednostní splacení úvěru banky oproti jiným závazkům. Tento typ zajištění je méně častým a ne příliš kvalitním druhem zajištění, avšak také se vyskytuje u zajišťovacích instrumentů úvěru. V prohlášení se dlužník zavazuje souhlasit s odložením splatnosti jakýchkoliv z jeho pohledávek. Současně prohlašuje, že neučiní žádné kroky, zejména návrhy na jakékoliv soudní nebo jiné obdobné řízení v souvislosti s jeho případnými pohledávkami nebo jejich zajištěním, směřující k získání plnění z takových pohledávek, a to až do okamžiku, kdy bude dlužníku doručeno písemné potvrzení vystavené bankou, že společnost zcela splnila své závazky vyplývající z příslušné smlouvy. Dále též prohlašuje, že uhradí veškeré škody a výdaje, které vzniknou v důsledku nesprávnosti daného prohlášení a porušením kteréhokoliv ze závazků obsažených v prohlášení.“

I když dobré zajištění nedělá dobrý úvěr, je na zajištění úvěru kladen velký důraz už při poskytování úvěru, ale samozřejmě ve vymáhacím procesu, jelikož z hodnoty zajišťovacích instrumentů je uspokojována nesplacená pohledávka ČS, a.s.

Z hlediska výhodnosti je z výčtu výše uvedeného zajištění pro ČS, a.s. nejvýše postavena záruka ČMZRB, zastavení pohledávky z vkladu, popř. běžného účtu a zajištění nemovitostí.

⁸ Smlouva. *Subordinační prohlášení*, s. 1.

2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SCHVALOVACÍCH PRAVOMOCÍ V ČS, A.S.

V rámci ČS, a.s. je vytvořena matice schvalovacích pravomocí pro jednotlivé útvary vymáhání a jsou vytvořeny schvalovací orgány speciálně pro operace související s činnostmi restrukturalizace a vymáhání, které podléhají schvalování. Limity schvalovacích orgánů jsou vymezené na základě podmínek podléhající schválení, a jsou individuálně stanovené pro každou činnost s cílem urychlit řešení problémového obchodu.

Tabulka 1 - Schvalovací pravomoce pro útvar vymáhání:

	Činnost / Schvalovací úroveň	RM 2	RM 1	RM	MRM	SRM (CCO)
1	Úprava úrokové sazby	do x snížení až na y% p.a.	do x snížení až na y% p.a.	do x snížení až na y% p.a.	do x snížení až na y % p.a.	do x snížení až na y % p.a.
2	Neuplatnění úroků	do x	do x	do x	do x	do x
3	Neuplatnění poplatků	-	do x	do x	do x	do x
4	Prodloužení splatnosti	do x Max. o z let	do x Max. o z let	do x Max. o z let	do x Max. o z let	do x
5	Úprava splátkového kalendáře	do x Max. z let	do x Max. z let	do x Max. z let	do x Max. z let	do x
6	Odpisy (včetně jistiny a úroků)	do x	do x	do x	do x	do x
7	Ostatní úpravy smluvních podmínek	-	do x	do x	do x	do x

	Činnost / Schvalovací úroveň		RM 2	RM 1	RM	MRM	SRM (CCO)
8	Realizace zajištění	Nemovitosti a zajišťovací převod vlastnických práv	Minimální procento výtěžku	Minimální procento výtěžku	Minimální procento výtěžku	Minimální procento výtěžku	Minimální procento výtěžku
		Záruky	Minimální procento výtěžku	Minimální procento výtěžku	Minimální procento výtěžku	Minimální procento výtěžku	Minimální procento výtěžku
		Ostatní	Minimální procento výtěžku	Minimální procento výtěžku	Minimální procento výtěžku	Minimální procento výtěžku	Minimální procento výtěžku)
9	Mimosoudní vyrovnání		-	do x	do x	do x	do x
10	Zesplatnění/soudní vymáhání**/rozhodčí řízení		do x	do x	do x	do x	do x

Zdroj: Interní předpis banky. 4010_90_01R. Praha : ČS, a.s., 1.8.2013. Dostupné z WWW: http://www.csin.cz/intranet/content/inet/cs/RR_4010_90_01R.XML#Section6>.⁹

Hodnoty x, y, z a minimální procento výtěžku se liší dle příslušné schvalovací kompetence.

2.1 Schvalovací orgány

Schvalovací orgány v rámci činnosti útvaru vymáhání zahrnují:

- chief Credit Officer – CCO- ředitel úseku vymáhání,
- senior risk manager – SRM – ředitel úseku vymáhání a zaměstnanec útvaru vymáhání jmenovaný CCO,
- medium risk manager – MRM – zaměstnanec útvaru vymáhání jmenovaný CCO,
- risk manager – RM - zaměstnanec útvaru vymáhání jmenovaný CCO,

⁹ Interní předpis banky. 4010_90_01R. Praha : ČS, a.s., 1.8.2013. Dostupné z WWW: http://www.csin.cz/intranet/content/inet/cs/RR_4010_90_01R.XML#Section6>.

- risk manager 1 – RM 1 - zaměstnanec útvaru vymáhání jmenovaný CCO,
- risk manager 2 – RM 2 - zaměstnanec útvaru vymáhání jmenovaný CCO.

Jednotlivý zaměstnanci útvaru vymáhání (MRM – RM 2) jsou jmenováni ředitelem úseku vymáhání. V útvaru vymáhání jsou vedeny záznamy o delegovaných schvalovacích pravomocích.

2.2 Druhy činností útvaru vymáhání

Úprava úrokové sazby

Úpravou úrokové sazby se rozumí minimální úroková sazby, kterou je možné schválit v rámci odpovídající pravomoci.

Používá se zejména za těchto podmínek:

- v případě, že je v zájmu banky zlepšit dlužníkovu pozici, změna se sjednává dohodou,
- když majetkové a příjmové poměry dlužníka neumožňují návratnost jistiny a úroků,
- když snížení úrokové sazby umožní nebo zvýší návratnost poskytnutých prostředků.

Neuplatnění úroků, poplatků

Pravomoc týkající se neuplatnění úroků se vztahuje na nekapitalizované úroky a úroky z prodlení. Neuplatnění úroků se používá za podmínek obdobných jako při úpravě úrokové sazby. Schvalovací pravomoc se řídí maximální výší neuplatňovaného úroku a dobou, po kterou je tento nástroj použit.

Pravomoc týkající se neuplatnění poplatků se vztahuje pouze na poplatky, provize a smluvní pokuty.

Prodloužení splatnosti

Prodloužením splatnosti se rozumí prodloužení konečné splatnosti příslušného úvěru. Podmínkou je, že u konkrétního úvěru smluvní vztah nadále trvá. Schvalovací pravomoc závisí na limitu vymezeném danému schvalovacímu orgánu a na době prodloužení.

Prodloužení konečné splatnosti úvěru se použije mimo jiné za těchto podmínek:

- v případě, že návratnost celé pohledávky nebo její část je reálná,
- když se nezhorší kvalita zajištění dluhu

Úprava splátkového kalendáře

Změna splátkového kalendáře znamená modifikaci splátkových kalendářů v případě úvěrových pohledávek, které nejsou po splatnosti v celé výši nebo stanovení nových splátkových kalendářů pro splacení úvěrových pohledávek po splatnosti.

Tyto činnosti jsou útvarem vymáhání uskutečňovány s cílem vyhnout se statutu pohledávky „po splatnosti“ u celých úvěrových pohledávek. Schvalovací pravomoc závisí na výši angažovanosti a na době dle příslušných kompetenčních stupňů.

Při změně splátkového kalendáře nesmí dojít ke zhoršení věřitelské pozice ČS, a.s., zejména pak ke zhoršení kvality zajištění.

Odpisy

Odpisy znamenají odepisování úvěrových pohledávek. Matice schvalovacích pravomocí definuje maximální částky pohledávek, které mohou být odepsány rozhodnutím jednotlivých schvalovacích orgánů.

Schvalovací pravomoc závisí na výši odepisované částky.

Pohledávku lze odepsat z následujícího důvodu, respektive pro:

- nepatrnost,
- nedobytnost,
- neprůkaznost,
- prekluzi,
- promlčení, prominutí dluhu,
- ztrátu z titulu postoupení pohledávky.

Ostatní úpravy smluvních podmínek

Touto činností se rozumí jakákoli úprava smluvních podmínek, zejména formou dodatku k úvěrové smlouvě nebo smlouvě zástavní, případně jiné smlouvě. Limity jsou posuzovány ve vztahu k očekávané maximální ztrátě z předmětné úpravy smluvních podmínek.

Realizace zajištění

Schvalovací pravomoci pro realizaci zajištění jsou určovány individuálně na základě typů zajištění

- v případech realizace zajištění nemovitostmi jsou pravomoci jednotlivých schvalovacích orgánů odvozeny od nominální hodnoty nemovitostí a maximálních výnosů z realizace nemovitosti. Maximální nominální hodnota nemovitosti je určena na základě tržní ceny stanovené dle odpovídajících pravidel ČS, a.s., přičemž odhad by neměl být starší 6 měsíců
- v případě realizace zajištění ve formě záruk a ručení je odpovídající pravomoc stanovena na základě poměru výnosů z realizace k zaznamenané částce obdržených záruk
- v ostatních případech realizace zajištění (výjimku tvoří realizace zástavního práva k pohledávkám) jsou schvalovací pravomoci vymezeny na základě

poměru spočítaného z realizovaných výnosů a realizovatelné (diskontované) hodnoty zajištění (to je dáno interními pokyny ČS, a.s.)

Realizace zajištění se používá za těchto podmínek

- ve shodě s vůlí dlužníka – formou písemné dohody,
- proti vůlí dlužníka – formou nedobrovolné dražby na návrh ČS, a.s.

Mimosoudní vyrovnání

Mimosoudní způsob vyrovnání je soubor opatření, který má odstranit, případně zmírnit ztráty hrozící ČS, a.s. a zlepšit stávající stav klienta. Mimosoudní vyrovnání je založeno na principu vzájemné dohody ČS, a.s. a dlužníka. Mimo shora popsaných předmětů schvalovacího řízení (úprava úrokové sazby, neuplatnění úroků, prodloužení doby splatnosti, úprava splátkového kalendáře, realizace zajištění, postoupení pohledávky), lze za mimosoudní vyrovnání považovat zejména použití následujících prostředků:

- narovnání,
- likvidace,
- oddlužení,
- kapitalizace pohledávek,
- kapitálový vstup jiného vlastníka,
- revitalizace společnosti,
- prodej společnosti jinému vlastníku apod.

Při mimosoudním řešení klasifikovaných (delikventních) pohledávek se schvalovací kompetence řídí výší předpokládané ztráty (odpisu), která vznikne v důsledku mimosoudního vyrovnání.

Mimosoudní vyrovnání se používá pouze za předpokladu, že dlužník není v úpadku.

Zesplatnění, rozhodčí řízení, soudní vymáhání

Rozhodnutí o zesplatnění pohledávky v působnosti útvaru vymáhání nebo o vymáhání takové pohledávky v rozhodčím nebo soudním řízení závisí na limitu vymezeném danému schvalovacímu orgánu.

Limit je stanoven na základě výše předpokládaného odpisu pohledávky, která ČS, a.s. vznikne v souvislosti se soudním vymáháním pohledávky. K zesplatnění, případně k soudnímu vymáhání se přistupuje až po vyčerpání všech dostupných a vhodných činností (tzn. mimosoudních činností). Zpravidla se při tomto postupu používá dohoda s dlužníkem formou sepsání notářského zápisu s přímou vykonatelností.

Pohledávky v insolvenčním řízení musí být vždy řádně do insolvenčního řízení přihlášeny.

3 PRÁVA A POVINNOSTI DLUŽNÍKA A VĚŘITELE

Vzájemná práva a povinnosti dlužníka a věřitele jsou vzájemně provázány. Dlužník má vůči věřiteli dluh a věřitel má za dlužníkem pohledávku. Dlužník má povinnost plnit věřiteli.

Práva a povinnosti věřitele

„Povinnosti věřitele dle Občanského zákoníku jsou:

- 1. Poskytnout plnění ze smlouvy o půjčce nebo úvěru. U smlouvy o úvěru, na rozdíl od smlouvy o půjčce platí, že vlastní poskytnutí plnění je podmíněno žádostí dlužníka, tj. čerpání sjednané finanční částky (plnění) není automatické.*
- 2. Vydat písemné potvrzení o tom, že dluh byl zcela nebo zčásti splněn. Toto potvrzení se vydává na základě žádosti dlužníka.*
- 3. Sdělit výši své pohledávky ručiteli na základě jeho žádost. Toto sdělení má být provedeno kdykoliv a bez zbytečného odkladu. Ručitel má tedy právo chtít po věřiteli opakovaně informaci, kolik dlužník ve chvíli žádosti ještě dluží.*
- 4. Přijmout i částečného plnění ze strany dlužníka za předpokladu, že to neodporuje dohodě nebo povaze pohledávky. Tzn., že věřitel je povinen přijmout jakoukoliv výši splátky, nebylo-li sjednáno jinak.*
- 5. Uhradit vynaložené náklady v situaci: „Nemůže-li dlužník splnit svůj závazek věřiteli, protože věřitel je nepřítomen nebo je v prodlení nebo má-li dlužník důvodné pochybnosti, kdo je věřitelem, nebo věřitele nezná, nastávají účinky splnění závazku, jestliže jeho předmět dlužník uloží do úřední úschovy.*

Práva věřitele dle Občanského zákoníku jsou:

- 1. Postoupit pohledávku na základě písemné smlouvy jinému subjektu. Nejčastějším způsobem postoupení pohledávky je její prodej – tedy za úplatu. K postoupení pohledávky nepotřebuje věřitel souhlas dlužníka. Postoupení pohledávky je vyloučeno pouze v případě, kdy by odporovalo dohodě s dlužníkem. Postoupení pohledávky je povinen postupitel (původní věřitel) oznámit dlužníkovi a to bez zbytečného odkladu.*
- 2. Sjednat si s dlužníkem smluvní pokutu či smluvní úrok.*
- 3. Uzavřít s dlužníkem dohodu o náhradě dosavadního závazku novým. V tomto případě dosavadní závazek zaniká a dlužník je povinen hradit závazek nový.*

4. *Uzavřít s dlužníkem dohodu o prominutí dluhu nebo vzdání se svého práva. Tato dohoda musí být uzavřena písemně.*
5. *Započíst pohledávku - Mají-li věřitel a dlužník vzájemné pohledávky, jejichž plnění je stejného druhu, zaniknou započtením, pokud se vzájemně kryjí, jestliže některý z účastníků učiní vůči druhému projev směřující k započtení. Zánik nastane okamžikem, kdy se setkaly pohledávky způsobilé k započtení. Započíst nelze dluh na výživném na nezletilé dítě.¹⁰*

¹⁰ *Dluhový labyrint.* [online].[cit. 2013-12-28]. Dostupné z WWW: <
<http://www.dluhovylabyrint.cz/potrebuji-informace/veritel/pujcil-jsem/>>.

4 POSTUPY A DRUHY VYMÁHÁNÍ POUŽÍVANÉ V ČS, A.S.

Finální neboli konečnou fází úvěrového procesu v ČS, a.s. je proces vymáhání. V tomto ohledu jsou v ČS, a.s. dána přesná pravidla. Odbor vymáhání MSE úvěrů je odpovědný za řízení úvěrových rizik v této oblasti a za transakční poradenství obchodním útvarům spravujícím MSE portfolio v oblasti úvěrového rizika.

Dále útvar vymáhání řeší problémové úvěry, je zodpovědný za prevenci úvěrového rizika, za restrukturalizaci úvěrů a vymáhání úvěrových pohledávek.

Úvěrové riziko můžeme definovat jako možnost ztráty ČS, a.s. způsobené neplněním smluvních podmínek ze strany dlužníka. V tomto ohledu je důležitá také prevence úvěrového rizika, která začíná již v obchodním útvaru, který úvěr poskytuje.

První fází vymáhacího procesu je monitoring možných delikventních pohledávek (od hodnocení dle ČNB 2), jestliže se objeví varovné signály u dlužníka.

Tabulka 2 - Klasifikace pohledávek

Stupeň klasifikace (ČNB)	Počet dní, ve kterých je pohledávka po splatnosti	Popis stavu pohledávky
1. standardní	0 – 30 dní	- plně hrazené pohledávky
2. sledované	30 – 90 dní	- hrazeno se zpožděním, ale obvykle v plné výši - v posledních 2 letech nebyla restrukturalizace
3. nestandardní	90 – 180 dní	- částečné splacení pravděpodobné - v posledních 6 měsících nebyla provedena restrukturalizace
4. pochybné	180 – 360 dní	- charakteristické špatnou bonitou klienta a nepředpokládá se splacení celého úvěru, částečné splacení možné
5. ztrátové	360 – více dní	- nenávratné pohledávky - banka tyto pohledávky odepisuje

Zdroj: vlastní úprava Opatření České národní banky č. 9/2002 Věst. ČNB¹¹

¹¹ Opatření České národní banky č. 9/2002 Věst. ČNB.

Poté se koná oficiální setkání zástupců obchodního útvaru a útvaru vymáhání s cílem identifikovat a minimalizovat úvěrová rizika.

Další fází je restrukturalizace pohledávky. Za restrukturalizovanou pohledávku se zpravidla považuje taková pohledávka, kde byla dlužníkovi poskytnuta úleva, protože věřitel vyhodnotil, že by mu pravděpodobně vznikla ztráta, pokud by tuto úlevu dlužníku neposkytl.

Restrukturalizace pohledávek může zahrnovat např.:

- přepracování plánu splátek nebo příslušenství,
- prodloužení data konečné splatnosti pohledávky,
- změnu struktury financování, přefinancování nebo konsolidace,
- změnu smluvních podmínek,
- změnu úrokové sazby,
- úpravu, snížení nebo neuplatnění poplatku neb úroku z prodlení,
- změny v měně splátek atp.

Restrukturalizace prováděné odborem vymáhání jsou téměř vždy prováděny formou sepsání notářského zápisu s dlužníkem s doložkou přímé vykonatelnosti.

Takto restrukturalizované pohledávky podléhají pravidelným pololetním revizím, kdy hlavním cílem této revize je kontrola kroků a opatření, plnění stanovených podmínek a nastavení nové obchodní, popřípadě vymáhací strategie.

Pokud všechna výše popsaná opatření neměla pozitivní dopad, je klient převeden do útvaru vymáhání, což představuje další fázi vymáhacího procesu.

Po převedení pohledávky do odboru vymáhání jsou všechny kroky vymáhání včetně volby metody a formy vymáhání uvedeny v tzv. akčním plánu, který musí být schválen příslušnou schvalovací kompetencí.

Hlavními metodami vymáhání jsou:

- mimosoudní vymáhání,
- realizace zajištění,
- soudní vymáhání,
- postoupení ztrátových pohledávek.

Po využití všech dostupných kroků a metod vymáhání je proces vymáhání ukončen a pohledávka odepsána.

4.1 Mimosoudní vymáhání

Mimosoudní způsob vymáhání je soubor opatření, který má odstranit, případně zmírnit ztráty hrozící ČS, a.s. a zlepšit stav klienta. Mimosoudní vyrovnání je založeno na principu vzájemné dohody ČS, a.s. a dlužníka.

K mimosoudnímu vymáhání ČS, a.s. přistupuje v případě, že dlužník je kontaktní, chce řešit vzniklou situaci, aniž by došlo k soudnímu procesu. Pro ČS, a.s. je mimosoudní vymáhání výhodné hlavně v případě, kdy úvěr je pouze z části zajištěn nebo úplně bez zajištění. V tomto případě se naskýtá větší pravděpodobnost navrácení poskytnutých prostředků, a to bez vynaložení nákladů spojených se soudním procesem.

V rámci ČS, a.s. se do mimosoudního vymáhání zahrnuje sepsání splátkové dohody, notářského zápisu, dobrovolná a nedobrovolná dražba, uplatnění bankovní záruky nebo postoupení (cese) celé pohledávky.

4.1.1 Notářský zápis

Notářský zápis je veřejná listina mezi věřitelem a dlužníkem, sepsaná za účasti notáře, kde dlužník uznává svůj závazek a dává věřiteli svolení k přímé vykonatelnosti tohoto notářského zápisu neboli k exekuci (doložka přímé vykonatelnosti), tzn., že na jejím základě lze přímo požádat exekutora o vykonání exekuce na majetek dlužníka. Výhodou takto sepsaného notářského zápisu je že věřitel nabytí exekuční titul a v případě nesplacení závazku dlužníkem, věřitel již nemusí absolvovat zdlouhavé soudní řízení,

kdy je nejprve uloženo dlužníkovi dluh zaplatit a až poté je možno přistoupit k exekučnímu řízení. Tím dochází na straně věřitele k úspoře času i nákladů.

4.1.2 Dobrovolná a nedobrovolná dražba

Dražba obecně je „veřejné jednání, jehož účelem je přechod vlastnického nebo jiného práva k předmětu dražby, konané na základě návrhu navrhovatele, při němž se licitátor obrací na předem neurčený okruh osob přítomných na předem určeném místě s výzvou k podávání nabídek a při němž na osobu, která za stanovených podmínek učiní nejvyšší nabídku, přejde příklepem licitátora vlastnictví nebo jiné právo k předmětu dražby, nebo totéž veřejné jednání, které bylo licitátorem ukončeno z důvodu, že nebylo učiněno ani nejnižší podání.“¹²

Dobrovolná dražba je dražba, která je prováděna na návrh vlastníka. V ČS, a.s. ani obecně v bankách tento druh dražby je využíván jen v rámci insolvenčního řízení, kdy tuto formu dražby navrhuje insolvenční správce.

V ČS, a.s. jsou v rámci své vymáhací činnosti vykonávány pouze dražby nedobrovolné.

Nedobrovolná dražba je navrhována dražebním věřitelem – ČS, a.s. má k takovéto pohledávce přiznán exekuční titul, tzn., že má např. sepsaný notářský zápis s doložkou přímé vykonatelnosti nebo má k dispozici vykonatelné soudní rozhodnutí a dále zástavní právo k předmětu dražby. K vykonání nedobrovolné dražby je nutné ocenění předmětu dražby neboli vyhotovit znalecký posudek. ČS, a.s. disponuje okruhem dražebníků, se kterými úzce spolupracuje. S těmito dražebníky uzavírá smlouvu o provedení nedobrovolné dražby. Nedílnou součástí této smlouvy jsou listiny buď v originále nebo v úředně ověřené kopii, které dokládají vznik pohledávky a její zajištění. Náležitostmi smlouvy je označení, že se jedná o dražbu nedobrovolnou, identifikace dražebníka, navrhovatele, označení předmětu dražby, dále nejnižší podání a výše odměny dražebníka. Další neméně podstatné náležitosti smlouvy jsou: identifikace vlastníka předmětu dražby, důvod návrhu dražby, lhůta určená k odeslání oznámení, ty, které dokládají uzavření smlouvy o dražbě. Poté je vyhotovena dražební vyhláška, kde jsou uvedeny veškeré potřebné informace o konané dražbě. Ta je zaslána

¹² *Business center.cz, Slovník pojmů.* [online].[cit. 2013-12-31]. Dostupné z WWW: <<http://www.business.center.cz/business/pojmy/p641-drazba.aspx>>.

zúčastněným stranám, které představuje vlastník předmětu dražby, dlužník, zástavce, a dražební věřitelé a dále je dražební vyhláška zveřejněna na mnoha místech, aby se docílila nejširší účast na dražbě a maximální výtěžek dražby. V případě doručení dražební vyhlášky týkající se spravovaného klienta, ČS, a.s. musí do data konání dražby doručit dražebníkovu svou přihlášku do dražby, kde je mimo jiné uvedena identifikace dlužníka, zástavního dlužníka a výše pohledávky. Obdobně se do dražby přihlašují i ostatní věřitelé.

„Před každou dražbou je možnost zúčastnit se prohlídky předmětu dražby a seznámit se se stavem předmětu dražby, včetně znaleckých posudků a technické dokumentace. Dražba je zahájena vyvoláním licitátora a poté účastníci dražby činí podání. Účastníkovi, který učiní nejvyšší podání, je licitátorem udělen příklep a je svým podáním vázán. Vydražitel musí doplatit cenu dosaženou vydražením v zákonných lhůtách (obvykle 10 nebo 30 dnů), v opačném případě je dražba zmařena, vydražitel, který neuhradil cenu dosaženou vydražením, je povinen uhradit náklady dražby a náklady opakované dražby. Na úhradu těchto nákladů se použije jím složená dražební jistota. Po zaplacení ceny dosažené vydražením je předmět dražby předán vydražiteli a jsou dány příkazy k provedení zápisu změn ve vlastnických právech (oznámení katastrálnímu úřadu s doložením potvrzení o nabytí vlastnictví). Vydražitel se stává majitelem předmětu dražby k okamžiku příklepu učiněné licitátorem, pouze tehdy, uhradí-li v celém rozsahu cenu dosaženou vydražením. Uplatňuje se zde institut nabytí se zpětnou účinností. Dražebník předá částky odpovídající výši uspokojovaných pohledávek dražebním věřitelům, v plném rozsahu. Pokud výtěžek dražby nepostačuje k uspokojení všech věřitelů v plné výši, přistupuje k uspokojování v pořadí dle zákona.“¹³

4.1.3 Bankovní záruky ČMZRB

Nemalou součástí mimosoudního vymáhání je v rámci ČS, a.s. uplatňování bankovních záruk ČMZRB. V případě, že jedním z druhů zajišťovacích instrumentů úvěru MSE je

¹³ Konkursní noviny.cz [online].[cit. 2013-12-31]. Dostupné z WWW: < <http://www.konkursni-noviny.cz/clanek/nedobrovolna-drazba-konecne-efektivnejsi-nastroj-k-uspokojeni-danovych-pohledavek.aspx>>.

poskytnutá bankovní záruka ČMZRB, ČS, a.s. takovou záruku uplatňuje dříve než ostatní dluhy zajištění. Výzva k plnění a následné plnění ze strany ČMZRB podléhá předem pevně stanoveným podmínkám, které jsou specifikované ve smlouvě.

4.2 Soudní vymáhání

K soudnímu vymáhání ČS, a.s. přistupuje v případě, že je pohledávka po splatnosti, dlužník je nekontaktní, nereaguje na výzvy k úhradě, a tudíž není možné řešit spor mimosoudní cestou nebo dlužník není ochoten tento spor řešit mimosoudní cestou.

Výhodou soudního vymáhání oproti vymáhání mimosoudnímu je zejména institucionálnost soudů a tato řízení před nimi dávají určitou jistotu zákonného dodržování celého procesu a získání, jako výsledku procesu, exekučního titulu. Jako další výhodou soudního řízení je nižší výše nákladů než při vymáhání pohledávky přes inkasní a vymáhací firmy.

Naopak nevýhodou soudního vymáhání je právě přílišná formálnost řízení, která se projevuje dlouhou dobou trvání celého soudního procesu (může se jednat i o řadu let).

Aby mohla být pohledávka vymáhána soudní cestou, musí být zpracován žalobní návrh – žaloba.

Žaloba, kromě obecných náležitostí jako je např. datování, označení soudu, podpisy apod., musí splňovat i další náležitosti dle § 79 zákona 99/1963 Sb., Občanský soudní řád, a to:

„jméno, příjmení, bydliště účastníků, popřípadě rodná čísla účastníků (obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby, označení státu a příslušné organizační složky státu, která za stát před soudem vystupuje), popřípadě též jejich zástupců,

vyličení rozhodujících skutečností,

označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, a musí být z něj patrné, čeho se navrhovatel domáhá.

Ve věcech vyplývajících z obchodních vztahů musí návrh dále obsahovat identifikační číslo právnické osoby, identifikační číslo fyzické osoby, která je podnikatelem, popřípadě další údaje potřebné k identifikaci účastníků řízení“.¹⁴

4.2.1 Soudní prodej zástavy

„Jde o jeden ze způsobů zpeněžení zástavy, který vede k uspokojení ze zástavy. Řízení o soudním prodeji zástavy je upraveno občanským soudním řádem. Návrh na jeho zahájení podává zástavní věřitel, místně příslušný je obecný soud zástavního dlužníka. Jestliže je zástavou nebo její součástí nemovitost, je příslušný soud, v jehož obvodu se nemovitost nachází; jestliže je zástavou více nemovitostí, lze návrh podat u kteréhokoliv z příslušných soudů. Účastníky řízení jsou zástavní věřitel a zástavní dlužník“.¹⁵

Žalobu o nařízení soudního prodeje zástavy ČS, a.s. využívá v případě, že zastavená nemovitost není ve vlastnictví dlužníka, ale je ve vlastnictví třetí osoby. Nebo v případě, že je sice daná nemovitost ve vlastnictví dlužníka, ovšem u kterého nejsou ze strany ČS, a.s. dohledáni další věřitelé pro podání návrhu na insolvenční řízení a možnost prodeje předmětné nemovitosti v rámci insolvenčního řízení.

ČS, a.s. jako žalobce podá k místně příslušnému soudu Žalobu o nařízení soudního prodeje zástavy podle § 200 OSŘ. V této žalobě musí být ze strany ČS, a.s. doložena zajištěná pohledávka, její výše, existence zástavního práva k dané nemovitosti a určen zástavní dlužník. Poté soud nařídí soudní prodej zástavy a vydá Usnesení o nařízení soudního prodeje zástavy ve vlastnictví žalovaného, které je vykonatelné po nabytí právní moci. Po tomto aktu ČS, a.s. podá Návrh na nařízení exekuce příslušnému exekutorskému úřadu, který po prozkoumání majetkových poměrů povinného a dohledání majetku, provádí exekuci, vydáním exekučního či více exekučních titulů.

4.2.2 Směnečná žaloba

Směnečnou žalobu neboli vydání směnečného platebního rozkazu využívá ČS, a.s. v případě, kdy u daného delikventního klienta je jedním z druhů nebo jediným

¹⁴ *Business center.cz*, [online]. [cit. 2014-1-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.business.center.cz/business/pravo/zakony/osr/cast3h1.aspx>>.

¹⁵ *Sagit.cz*, [online]. [cit. 2014-1-27]. Dostupné z WWW: <http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=151&typ=r&levelid=oc_433a.htm>.

zajištěním úvěru blankosměnka vlastní. Ta je při podepsání úvěru vystavena klientem na řad „bez protestu“ a může být avalovaná nebo bez avalu. V případě nesplácení úvěru je blankosměnka vyplněna - tzn., jsou doplněny údaje jako výše směnečné sumy, datum vyplnění a místo plnění. Poté je ze strany ČS, a.s. neboli žalobce podán Návrh na vydání směnečného platebního rozkazu. Součástí tohoto návrhu je doložení směnky vlastní a Smlouvy o vyplňovacím právu směnečném. Na základě tohoto návrhu soud vyzve žalobce, ČS, a.s. k zaplacení soudního poplatku. V případě, že by tento soudní poplatek nebyl ve lhůtě stanovené soudem uhrazen, pak by bylo toto řízení před soudem zastaveno. Dalším krokem tohoto procesu je vydání Směnečného platebního rozkazu, kde příslušný soud ukládá žalovanému či žalovaným (to je v případě, kdy je kromě dlužníka zažalován i avalista, popřípadě avalisté) aby žalobci zaplatil nebo zaplatili společně a nerozdílně směnečný peníz, úrok z téže částky, směnečnou odměnu a náhrady nákladů řízení. Po nabytí právní moci Směnečného platebního rozkazu je podán Návrh na nařízení exekuce příslušnému exekutorskému úřadu a ten obdobně jako u Soudního prodeje zástavy provede exekuci.

4.3 Insolvenční řízení

Dalším řešením, jak je možné vymáhat pohledávky je insolvenční řízení. Insolvenční řízení se řídí samostatným zákonem, a to zákonem č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

Insolvencí je nazýván stav fyzické či právnické osoby, podnikatele či nepodnikatele, kdy není schopna plnit své závazky.

Insolvenční řízení je soudní řízení, kde předmětem je úpadek dlužníka nebo hrozící úpadek a dále způsoby jeho řešení.

Insolvenční řízení může být zahájeno pouze na základě podaného návrhu na zahájení insolvenčního řízení. Tento návrh podává buď sám dlužník, neprodleně po zjištění svého úpadku, nebo jeden z věřitelů.

„Dlužník je v úpadku, jestliže má

a) více věřitelů a

b) peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a

c) tyto závazky není schopen plnit“¹⁶

Po doručení návrhu na zahájení insolvence příslušnému krajskému soudu, je soudem vydána Vyhláška o zahájení insolvenčního řízení, která jako další informace v průběhu každého insolvenčního řízení je vyvěšena v insolvenčním rejstříku, což je veřejně dostupný informační systém, kde jsou obsaženy veškeré informace k danému insolvenčnímu řízení.

V případě, že insolvenční soud shledá dlužníka v úpadku, vydá Usnesení, ve kterém se zjišťuje úpadek dlužníka a v některých případech je již v tomto usnesení rozhodnuto o způsobu řešení úpadku, pak je i prohlášen konkurz. V jiných případech se o způsobu řešení úpadku rozhoduje až v rámci přezkumného jednání. Po prohlášení úpadku nastává 30 denní lhůta, aby věřitelé mohli přihlásit své pohledávky. K přihláškám podaných později insolvenční soud nepřihlíží a takto uplatněné pohledávky se v insolvenčním řízení neuspokojují. Další součástí výše uvedeného usnesení je nařízení přezkumného jednání k přezkoumání přihlášených pohledávek v daném termínu a hodině. Zároveň soud na den přezkumného jednání svolává schůzi věřitelů, kde předmětem jednání této schůze je zpravidla:

- rozhodnutí o hlasovacích právech věřitelů
- zpráva insolvenčního správce o hospodářské situaci dlužníka
- volba zástupce věřitelů, event. věřitelského výboru (ten se ustanovuje v případě, že je přihlášeno více jak padesát věřitelů, věřitelský výbor je nejméně tříčlenný, nejvíce sedmičlenný)

¹⁶ *Business center.cz*, [online]. [cit. 2014-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.business.center.cz/business/pravo/zakony/insolvenčni/cast1h1.aspx>>.

- rozhodnutí věřitelů o event. odvolání dosavadního insolvenčního správce z funkce a ustanovení nového správce
- v případě, že ještě nebylo rozhodnuto o způsobu řešení úpadku, poté se přistupuje k volbě řešení úpadku, a to může být konkursem, reorganizací nebo oddlužením

Z pohledu ČS, a.s. je nejčastější volbou řešení dlužníkovy úpadku konkurz, jehož účinky nastávají okamžikem zveřejnění prohlášení konkurzu v insolvenčním rejstříku.

Uspokojování věřitelů v rámci insolvenčního řízení se stanovuje poměrem výše jejich pohledávky k celkové výši přihlášených pohledávek všech věřitelů zahrnutých do rozvrhu. Zajištění věřitelé jsou uspokojeni ze 100% výtěžku zpeněžení zajištěné části majetkové podstaty, ovšem po odečtení nákladů týkající se správy a zpeněžení a dále se odečítá odměna insolvenčního správce.

Postupy ČS, a.s. v rámci insolvenčního řízení:

ČS, a.s. je v rámci insolvenčního řízení spravovaných vymáhaných pohledávek buď v pozici navrhovatele insolvenčního návrhu nebo v pozici věřitele, který po zjištění úpadku přihlašuje svou pohledávku, resp. Pohledávky. V tomto případě musí být dodržena 30 denní lhůta pro podání přihlášky. Součástí přihlášky je identifikace věřitele, dlužníka, vyčíslení pohledávky, smluvní dokumentace, pověření osob, které jednájí za ČS, a.s. Zahajuje-li ČS, a.s. insolvenční řízení musí kromě výše uvedených skutečností doložit existenci dalších věřitelů (v opačném případě by nebylo možné insolvenční řízení zahájeno). Další věřitele je možno dohledat např. z katastru nemovitostí na listu vlastnictví dlužníka nebo z exekučních titulů v případě zadaných exekucí na běžném účtu dlužníka. Další specifikací návrhu je nutnost ověřeného podpisu osoby jednáající za ČS, a.s. (správce pohledávky). Poté je návrh, příp. přihláška zaslán na příslušný insolvenční soud. Dalším krokem v insolvenčním řízení je účast pověřené osoby ČS a.s. na přezkumném jednání a zvolení pověřené osoby ČS, a.s. jako zástupce věřitelů, popř. členem věřitelského výboru. Po zvolení do těchto funkcí nastává pro pověřenou osobu ČS, a.s. aktivní spolupráce s insolvenčním správcem. Je nutné např. vydat pokyn zajištěného věřitele (v případě zajištěné pohledávky), kde ČS, a.s. určuje způsob prodeje, v případě dražby, dražebníka, výši odměny dražebníka atd.,

dále odsouhlasovat náklady hrazené z majetkové podstaty, prodeje např. movitých věcí, pohledávek apod. dle soupisu majetkové podstaty. Po zpeněžení majetku zapsaného v majetkové podstatě insolvenční správce požádá soud o vydání výtěžku zajištěnému věřiteli (což odpovídá ceně, za kterou se majetek prodal ponížena o náklady na správu a zpeněžení a o odměnu insolvenčnímu správci). Po zinkasování výtěžku z insolvenčního řízení mohou nastat následující varianty u vymáhaných pohledávek:

- pohledávka je zcela doplacena,
- pohledávka je doplacena z části, ČS, a.s. přistoupí k realizaci ostatních zajišťovacích instrumentů (např. směnečná žaloba, soudní prodej zástavy apod.),
- pohledávka je doplacena pouze z části, další zajišťovací instrumenty nejsou k dispozici, a tudíž je zbytek pohledávky odepsán pro nedobytnost.

Tím je ukončen proces vymáhání insolvenčním řízením.

4.4 Postoupení pohledávky

Postoupení neboli prodej (cese) pohledávky se v současné době stále častěji využívá jako jedna z variant vymáhání pohledávek. Postoupením pohledávky dochází ke změně věřitele, nový věřitel nastupuje do práv a povinností věřitele původního. K postoupení pohledávky dochází podpisem smlouvy o postoupení pohledávky účastněných stran, což je ČS, a.s. jako postupitel a subjekt, který pohledávku kupuje, což je postupník. Souhlas dlužníka k postoupení pohledávky není nutný.

„Zákonné (povinné podmínky pro postoupení pohledávky

Nesmí se jednat o pohledávku:

- a) která zaniká nejpozději smrtí věřitele,*
- b) jejíž obsah by se změnou věřitele změnil,*
- c) která nemůže být postižena výkonem rozhodnutí,*
- d) u které by postoupení odporovalo dohodě s dlužníkem,*

e) jejíž existence je z právního hlediska zpochybnitelná¹⁷.

Mimo těchto zákonných podmínek si ČS, a.s. stanovuje ještě interní podmínky pro postoupení pohledávky, kdy za vhodnou pohledávku k postoupení je považována taková pohledávka, která je klasifikovaná stupněm 3-5 dle ČNB, která je celá po splatnosti, tzn., že úvěrová smlouva byla zrušena odstoupením či její účinky zanikly výpovědí a která je nepromlčená.

Mezi kritéria, která ovlivňují schválení procesu postoupení pohledávky a i její cenu patří výše pohledávky a kvalita jejího zajištění, náročnost správy pohledávky a jejího vymáhání, tzn. zejména výše nákladů na správu a vymáhání. Dále je to v případě, kdy se trvale zhoršuje ekonomická situace dlužníka, dalším kritériem může být, kdy se zhoršuje stav a především kvalita zajištění. A v neposlední řadě je prodej pohledávky ve strategickém zájmu ČS, a.s., respektive postoupením pohledávky nerozchází k rozporu záměru ČS, a.s. u dlužníka.

V případě, že jsou splněny všechny výše uvedené podmínky, může ČS, a.s. přistoupit k jednání se zájemcem o postoupení pohledávky.

Prvním krokem celého procesu je zaslání písemné nabídky zájemcem o odkup pohledávky na příslušný útvar vymáhání. Tato nabídka musí být písemná a musí obsahovat minimálně základní identifikaci zájemce, specifikaci pohledávky, datum nabídky, výši úplaty, podpis osoby, která je oprávněná k zastupování zájemce. Zájemce vhodným způsobem doloží svoji solventnost (nejčastěji výpisem z bankovního účtu nebo bankovní informací apod.)

Následuje osobní schůzka se zájemcem v prostorách ČS, a.s., kdy zájemce podepíše Dohodu o zachování mlčenlivosti a dále prohlášení, zda je osobou blízkou k dlužníkovi, ručiteli nebo zástavnímu dlužníkovi, jelikož osobám blízkým s dlužníkem je postupování pohledávek nepřipustné. Na základě podpisu výše uvedených dokumentů se zájemce může seznámit se spisovou dokumentací postupované pohledávky. Zájemci se ovšem nesmí až do podpisu a nabytí účinnosti smlouvy o postoupení pohledávky poskytovat kopie ani originály spisové dokumentace ani jiných dokladů mimo veřejně

¹⁷ Předpis č. 4090_06R *Prodej úvěrových pohledávek*. Praha : Česká spořitelna, a.s., 2013. Dostupné z WWW: <http://www.csin.cz/intranet/content/inet/cs/RR_4090_00:06R.XML>.

dostupných. Důvod tohoto konání je, aby nedocházelo k porušování bankovního tajemství.

Správce pohledávky prověří dostupné informace o zájemci, prověří i jeho právní subjektivitu, předmět podnikatelské činnosti a jeho platební solventnost. Poté prověří příbuzenské, obchodní, ručitelské vztahy zájemce s dlužníkem i se všemi zavázanými subjekty.

Poté je správcem pohledávky zpracován návrh na postoupení pohledávky, kde jsou uvedeny všechny relevantní informace týkající se postoupení pohledávky a popsány platební podmínky úplaty. Podmínkou postoupení pohledávky je, že cena za postoupení pohledávky musí být v den podpisu postoupení připsána na předmětný účet v ČS, a.s. Návrh na postoupení pohledávky musí být obsahovat důvody, proč je postoupení pohledávky nejvýhodnější reálnou variantou řešení.

Po schválení postoupení pohledávky příslušný pracovník odboru vymáhání připraví smluvní dokumentaci, který je zároveň zodpovědný za její věcnou správnost a za aktuálnost všech údajů. Smlouvu o postoupení pohledávky podepisuje ze ČS, a.s. (postupitele) dvě kompetentní osoby dle OR a za zájemce o pohledávku (postupníka) u právnických osob dle způsobu a oprávnění uvedených v OR nebo celým jménem a příjmením u fyzických osob. Podpisy na jednom výtisku smlouvy musí být úředně ověřené. Smlouva o postoupení pohledávky musí být uzavřena nejpozději do devadesáti dnů ode dne schválení návrhu na postoupení pohledávky příslušným schvalovacím orgánem.

Zásadou pro protokolární předání postupníkovi originálů úvěrové dokumentace v návaznosti na uzavřenou Smlouvu o postoupení pohledávky a dalších dokladů související s předmětnou pohledávkou (originály smluv včetně jejich dodatků, uznání dluhu, popř. předmětů v případě movitých zástav apod.) je, že budou předány až v době, kdy smluvní cena bude v plné výši uhrazena.

V případě postoupení pohledávky se musí udělat i další úkony, aby ze strany ČS, a.s. byly splněny veškeré zákonné podmínky jako postupitele a byl řádně zajištěn proces přechodu práv z pohledávky, která je zajištěná. Jedná se o následující úkony:

- oznámení o postoupení pohledávky příslušným osobám (dlužník, avalisté apod.),
- provedení úkonů spojených s přechodem zástavního práva k věcem nemovitým, movitým, přechodem ručení a ručení směnkou
- poskytnutí dalších informací postupníkovi

I po postoupení pohledávky ČS, a.s. dále v případě potřeby, nejen z etického hlediska, spolupracuje i nadále s postupníkem.

4.5 Odpis pohledávky

Odpis pohledávky ČS, a.s. použije v případě, že vymáhání pohledávky je neúspěšné, nebo již byly zrealizovány veškeré zajišťovací instrumenty u dané pohledávky a nepřepokládá se již žádné plnění na nesplácenou pohledávku a dochází pouze k částečné úhradě pohledávky. Odpis pohledávky, z hlediska účetního, končí úvěrový vztah, ovšem vymáhání pokračuje nebo může pokračovat i nadále. Každý výnos se poté účtuje jako výnos na odepsanou pohledávku. Odpis pohledávky může ČS, a.s. provést pouze tehdy, má-li k dané pohledávce vytvořen dostatečný objem opravných položek. Odpis pohledávek se provádí u prominutí dluhu nebo z titulu:

- nedobytnosti,
- neprůkaznosti,
- nepatrnosti,
- promlčení,
- prekluze,
- ztráta z postoupení pohledávky za úplatu

Prominutí dluhu se provádí ve výjimečných případech, např. ze sociálních důvodů dlužníka. Prominout lze pohledávku úplně či částečně, fyzické i právnické osobě. O prominutí dluhu je nutné uzavřít písemnou dohodu. Dlužníkův závazek, který je předmětem této dohody, vůči věřiteli -bance, zaniká. Spolu se závazkem zanikají

i příp. ručitelské závazky nebo další druhy zajištění pohledávky, a to za předpokladu, že jde o prominutí závazku v celé výši. V opačném případě zajištění pohledávky zůstává.

ČS, a.s. může pohledávku odepsat z titulu **nedobytnosti**, pouze za předpokladu, že lze prokázat, že pohledávka je nedobytná. Za nedobytnou pohledávku se považuje taková pohledávka, u které je ze všech okolností zřejmé, že další vymáhání pohledávky na dlužníkovi by bylo neúspěšné, došlo k vyčerpání všech možností řešení, aby byla pohledávka uspokojena a realizací zajišťovacích instrumentů nebylo dosaženo uspokojení pohledávky. Ani nebylo dosaženo žádných úspěchů v rámci soudního vymáhání pohledávky.

ČS, a.s. může upustit od vymáhání a odepsat pohledávku, u které nelze prokázat její výši a není ani podklad pro, to, aby soud nebo jiný příslušný orgán určil její výši podle své úvahy. V tomto případě se jedná o odpis pohledávky pro **neprůkaznost**.

ČS, a.s. může upustit od vymáhání pro její **nepatrnost** a odepsat ji, jestliže náklady spojeny s jejím vymáháním by byly neúměrné výsledku.

Právo ČS, a.s. je **promlčeno**, když uplyne promlčecí doba stanovená zákonem.

Zákonem je **prekluze** definována jako lhůta pro uplatnění práv s tím, že právo, které nebylo uplatněno v takto stanovené lhůtě, zaniká.

V případě, že ČS, a.s. postoupí pohledávku za cenu nižší než je rozvahová výše pohledávky, vzniká ztráta, kterou ČS, a.s. odepisuje jako **ztrátu z postoupení pohledávky**.

5 PŘÍKLAD VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVKY V ČS, A.S.

Společnosti XY, s.r.o. byl v roce 2008 poskytnut hypoteční dlouhodobý úvěr ve výši Kč 2,5 mil. a v roce 2010 provozní krátkodobý úvěr ve výši Kč 700 tis. Do roku 2011 klient řádně a včas splácel, ovšem v průběhu roku 2011 došlo ke zhoršení ekonomické situace klienta a tím i ke zhoršení platební morálky. V době, kdy alespoň jedna z pohledávek byla 90 dnů po splatnosti, byla na základě žádosti z oddělení vymáhání předána spisová dokumentace týkající se výše uvedených pohledávek z obchodního útvaru do útvaru vymáhání. Po předání úvěrové dokumentace dochází novým správcem pohledávky ke kontrole spisové dokumentace s předávacím protokolem, kontroluje se hlavně, zda byly předány všechny originály smluv včetně směnky a zda jsou v pořádku veškeré náležitosti smluv. Následně správce vypracuje souhrnnou informaci o klientovi, s uvedením informací o poskytnutých úvěrech, o zajištění, jeho vlastnících, zjištěný další majetek dlužníka, příp. avalistů apod.

Výše pohledávek jednotlivých úvěrů k datu předání do oddělení vymáhání:

- Hypoteční úvěr - Kč 2,1 mil.
- Provozní úvěr - Kč 0,6 mil.

V našem případě je zajištění u jednotlivých úvěrů – hypoteční úvěr (1), provozní úvěr (2) následující:

- nemovitost – ve vlastnictví dlužníka (1)
- nemovitost – ve vlastnictví třetích osob (1,2)
- blankosměnka vlastní s avalem jedné osoby (1,2)

Poté správce odesílá dopis klientovi s informací o převodu pohledávek na oddělení vymáhání. Na základě tohoto oznámení, buď klient reaguje a chce vzniklou situaci řešit - je mu umožněno sepsání splátkové dohody. V opačném případě, jak tomu je i v tomto příkladu, bylo nutné přistoupit k soudnímu vymáhání. Správce připravil ke schválení tzv. akční plán, což je strategie, která se bude uplatňovat při řešení dané pohledávky.

Na návrh bývalého zaměstnance dlužníka bylo v červenci 2011 zahájeno insolvenční řízení. V říjnu 2011 byl příslušným soudem zjištěn úpadek. Správce pohledávek zastavuje ke dni zjištění úpadku úročení a odesílá v termínu do 30 dnů od zjištění úpadku přihlášku pohledávek. Na termín v listopadu 2011 je svoláno přezkumné jednání, kterého se správce zúčastní a na vlastní žádost je zvolen jako zástupce věřitelů, případně členem věřitelského výboru. Na přezkumném jednání bylo odsouhlaseno řešení dlužníkovra úpadku konkurzem. Konkurs byl prohlášen ke dni 2.12.2011. K tomuto dni, veškeré pohledávky, které dosud nebyly splatné, se stávají splatnými. Správce zašle insolvenčnímu správci pokyn zajištěného věřitele s informacemi ke zpeněžení nemovitosti ve vlastnictví dlužníka, jenž je součástí majetkové podstaty dlužníka, ke které má ČS, a.s. zástavní právo. Pokyn zajištěného věřitele obsahuje specifikaci nemovitosti, podmínky zpeněžení, tj. např. informace o tom, že nemovitost bude zpeněžována v rámci dražby, jméno dražebníka a maximální výši dražebníkovra odměny a znalce k vyhotovení znaleckého odhadu. V návaznosti na výši ceny nemovitosti uvedené ve znaleckém odhadu, vyhotovuje dražebník Smlouvu o provedení dražby, kde jsou uvedeny všechny zákonné náležitosti a po dohodě s insolvenčním správcem a správcem pohledávky se uvede výše nejnižšího podání a minimální cena, za kterou se nemovitost smí prodat. U tohoto případu byla nemovitost prodána v prvním kole dražby za nejnižší podání, které činilo Kč 1,2 mil. Na úvěr (1) bylo z realizace tohoto zajištění zinkasováno Kč 1,0 mil. (Kč 200 tis. činily náklady na vyhotovení znaleckého posudku, odměna dražebníka, odměna insolvenčního správce a náklady na zpeněžení a správu nemovitosti. Jelikož nedošlo k úplnému zaplacení pohledávky, správce přistoupil k realizaci dalších typů zajištění. U nemovitosti ve vlastnictví třetích osob bylo přistoupeno k podání Žaloby o nařízení soudního prodeje zástavy. Správce odeslal před podáním této žaloby výzvy k úhradě zástavním dlužníkům, které zůstaly bez odezvy. Následně odesílá správce příslušnému soudu Žalobu o nařízení soudního prodeje předmětné nemovitosti. Poté ČS, a.s., na základě výzvy soudu, zaplatila soudní poplatky ve výši Kč 10 tis. Nato příslušný soud vydává Usnesení o nařízení soudního prodeje zástavy ve vlastnictví žalovaného. Správce pohledávky vyčkává nabytí právní moci tohoto usnesení, aby mohl podat Návrh na nařízení exekuce příslušnému exekutorskému úřadu, s kterým ČS, a.s. spolupracuje. V této situaci žalovaní často podávají odvolání, čímž se celý proces časově prodlužuje. Po vykonání potřebných

úkonů ze strany exekutora, včetně vyhotovení znaleckého posudku exekutor domluví se správcem náležitosti dražby. Exekutor stanovuje výši nejnižšího podání, což představuje 2/3 nebo 75 % ceny stanovené znaleckým odhadem, v tomto případě se jednalo o Kč 1,0 mil. Ze strany exekutorského úřadu je vydána Dražební vyhláška, kde jsou uvedeny identifikační údaje dražebníka, oprávněného, povinného, dále termín dražby, předmět dražby, cena dle znaleckého posudku, výši nejnižšího podání apod. Správce pohledávky po termínu vykonání dražby kontaktuje exekutorský úřad, aby zjistil výsledek dražby. V tomto případě došlo k vydražení v 1. kole dražby za Kč 1,3 mil. Poté bylo učiněno rozvrhové jednání, které určí výše výtěžků, které připadají na jednotlivé přihlášené věřitele. V tomto případě, kdy ČS, a.s. měla zástavní právo první v pořadí k předmětu dražby, celý výtěžek po odečtení nákladů exekutora připadl právě ČS, a.s. Výše výtěžku zpeněžení pro ČS, a.s. činila Kč 1,1 mil. Po obdržení výtěžku zpeněžení správce ČS, a.s. tuto sumu rozúčtuje poměrem dle zůstatků pohledávek a pořadí zástavních práv jednotlivých úvěrů. Jelikož i po této transakci je dlužná pohledávka na provozním úvěru, správce pohledávky přistupuje k realizaci posledního typu zajištění, ke směnce. Směnku vyplňuje, tzn., že doplní výši směnečné sumy (v tomto případě zůstatku pohledávky provozního úvěru) a datum vyplnění a podává směnečnou žalobu. V našem případě zažaluje pouze avalistu, protože hlavní dlužník prošel insolvenčním řízením a veškerý majetek byl prodán v rámci insolvence. Před podáním směnečné žaloby je správce povinen odeslat avalistovi Výzvu k zaplacení směnečné sumy. Avalista na tuto výzvu nereagoval, tudíž byl podán Návrh na vydání směnečného platebního rozkazu. Na výzvu soudu byl zaplacen soudní poplatek. Příslušný soud vydává Směnečný platební rozkaz. Po nabytí právní moci byl podán Návrh na nařízení exekuce příslušnému exekutorskému úřadu. Exekutorský úřad prověřil majetkové poměry povinného a vydal exekuční příkaz, kterým byla nařízena exekuce srážkami ze mzdy povinného k uspokojení pohledávky oprávněného. V tomto okamžiku správce pohledávky vyhotovuje návrh na schválení odpisu zbývající výše pohledávky, s tím, že v případě došlých plateb z exekuce povinného, budou tyto částky účtovány jako výnos na odepsanou pohledávku. Po schválení tohoto postupu je pohledávka účetně odepsána, ovšem sledování vývoje exekuce ze strany správce pohledávky probíhá i nadále. Do této doby bylo z exekuce vymoženo Kč 25 tis. Tento případ demonstroval vymáhání pohledávky třemi různými způsoby, a to insolvenčním řízením, soudním prodejem

zástavy a směnečnou žalobou. Ukázalo se, že vzhledem k dostatečnému a kvalitnímu zajištění daných úvěrů došlo k uspokojení podstatné části pohledávek ČS, a.s. (do současnosti cca 92%) a je předpoklad splacení celé výše pohledávky.

Z výše uvedeného vyplývá, že daný způsob vymáhání v ČS, a.s. je závislý hlavně na druzích zajištění daného úvěru. V tomto příkladu, měla ČS, a.s. k dispozici zástavní právo k nemovitostem první v pořadí a směnku. První nemovitost ve vlastnictví dlužníka, na kterého byl podán insolvenční návrh, musela být řešena v rámci tohoto insolvenčního řízení. Druhá nemovitost, vzhledem k tomu, že byla ve vlastnictví třetích osob a na této nemovitosti nebyla zapsána exekuce ani jiná zástavní práva, připadal v úvahu pouze soudní prodej zástavy. A poslední možností vzhledem k zajištění směnkou, byla směnečná žaloba.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce je zaměřena na komplexní analýzu postupů řešení problémových pohledávek z pohledu České spořitelny, a.s. Vzhledem k rozsáhlosti dané problematiky a dlouholeté praxi, jsem se zaměřila na oblast MSE úvěrů, abych práci mohla obohatit o informace z mé praxe v oblasti poskytování i vymáhání MSE pohledávek.

Cílem ČS, a.s. jako většiny podnikatelských subjektů, je dosažení co největšího zisku. Proto v oblasti poskytování nejen MSE úvěrů je kladen velký důraz na řízení rizik a proces vymáhání pohledávek.

Z praxe ovšem vyplývá, že nelze stanovit jednotný a přesný postup, jak pohledávky vymáhat. Daný postup se odvíjí od mnoha skutečností, v první řadě z dostupného zajištění pohledávky, výši nákladů spojených s vymáháním a v neposlední řadě i z hlediska času a efektivitě při zvoleném postupu.

V případě zajištění nemovitostí bývá, většinou jediným a nejjednodušším způsobem vymáhání, soudní prodej zástavy, nebo pokud ČS, a.s. dohledá více věřitelů dlužníka, potom využije možnost podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení. Je-li jedním ze zajištění směnka, podává ČS, a.s. směnečnou žalobu a dle konkrétního případu žaluje výstavce a avalistu/y nebo pouze avalista (v případě, že je hlavní dlužník v insolvenčním řízení). Když je pohledávka nezajištěná nebo zajištěná nedostatečně, ČS, a.s. v případě zájmu takovou pohledávku postupuje, ovšem za nižší cenu než je nominální výše pohledávky.

Cílem procesu vymáhání pohledávek nejen v ČS, a.s. je především v co nejkratším čase dosáhnout co největšího uspokojení pohledávky v zákonem stanovených mantinelech.

I přes sofistikované bankovní systémy se vyskytují nedostatky a problémy v řízení rizik, které na základě přibývajících zkušeností odborníků i příslušných pracovníků, jsou eliminovány. Současně je zde i snaha o neustálé zdokonalování těchto systémů. I přes to je obor vymáhání pohledávek nejen z pohledu ČS, a.s. důležitý z hlediska návratnosti poskytnutých a nesplácených úvěrů, a to nejen v oblasti MSE. Z dosavadního vývoje lze předpokládat, že ani do budoucna tento obor neztratí na své důležitosti.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- Bankovní záruka : Záruční listina.* Praha: Článek I – Výše bankovní záruky, s.4.
- DVOŘÁK, P. *Bankovníctví pro bankéře a klienty.* 3. přepracované a rozšířené vydání. Praha 1: Linde Praha, a.s., 2005 Úvěrové produkty, 688 s. ISBN 80-7201-515-X.
- HROMKOVÁ, D. A KOL. *Jak vypracovat bakalářskou a diplomovou práci.* Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2013. ISBN 978-80-7452-037-2.
- PAVELKA, F. a BARDOVÁ, D. a OPLTOVÁ, R. *Úvěrové obchody.* Praha: Bankovní institut, a.s., 2008, 279 s. ISBN 978-80-7265-140-5.
- SHELLEOVÁ, I. *Exekuce.* Ostrava: KEX Publishing s.r.o., 2008, 216 s.. ISBN 978-80-87071-91-5.
- Smlouva. Subordinační prohlášení, s. 1.
- VAIGER, D. et al. *Pohledávky : Právní příručka věřitele.* 1. vydání. Brno: Computer Press, a.s., 2006. 271 s. ISBN 80-251-0881-3.
- VONDRÁKOVÁ, A. et al. *Vymáhání pohledávek.* Praha: ASPI, a.s., 2006. 756 s. ISBN 978-80-7357-230-3.

Zákony a jiná legislativní úprava:

- Opatření České národní banky č. 9/2002 Věst. ČNB
- Zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník
- Zákon č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád
- Zákon č. 120/2001 Sb., exekuční řád
- Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)
- Zákon č. 191/1991 Sb. Zákon směnečný a šekový

Internetové zdroje:

- Business center.cz*, [online]. [cit. 2014-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.business.center.cz/business/pravo/zakony/insolvenčni/cast1h1.aspx>>.

Business center.cz, [online]. [cit. 2014-1-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.business.center.cz/business/pravo/zakony/osr/cast3h1.aspx>>.

Business center.cz, [online]. [cit. 2014-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.business.center.cz/business/pravo/zakony/insolvenčni/cast1h1.aspx>>.

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. [online]. 2004 [cit. 2013-12-28]. ČMZRB - Kdo jsme?. Dostupné z WWW: <http://www.cmzrb.cz/o-bance/kdo-jsme>>.

Dluhový labyrint. [online]. [cit. 2013-12-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.dluhovylabyrint.cz/potrebuji-informace/veritel/pujcil-jsem/>>.

Dluhový labyrint. [online]. [cit. 2013-12-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.dluhovylabyrint.cz/potrebuji-informace/veritel/pujcil-jsem/>>.

Insolvenční rejstřík [online]. 2008 [cit. 2014-02-05]. Formuláře. Dostupné z WWW: <<https://isir.justice.cz/isir/common/stat.do?kodStranky=FORMULAR>>.

Interní předpis banky. 4032_03_03R. Praha : ČS, a.s., 1.7.2010. Dostupné z WWW: <http://www.csin.cz/intranet/content/inet/cs/RR_4032_03_03R.XML#Section6>.

Interní předpis banky. 4010_90_01R. Praha : ČS, a.s., 1.8.2013. Dostupné z WWW: <http://www.csin.cz/intranet/content/inet/cs/RR_4010_90_01R.XML#Section6>.

Konkursní noviny.cz [online]. [cit. 2013-12-31]. Dostupné z WWW: <<http://www.konkursni-noviny.cz/clanek/nedobrovolna-drazba-konecne-efektivnejsi-nastroj-k-uspokojeni-danovych-pohledavek.aspx>>.

Předpis č. 4090_06R Prodej úvěrových pohledávek. Praha : Česká spořitelna, a.s., 2013. Dostupné z WWW: <http://www.csin.cz/intranet/content/inet/cs/RR_4090_00:06R.XML>.

Sagit.cz, [online]. [cit. 2014-1-27]. Dostupné z WWW: <http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=151&typ=r&levelid=oc_433a.htm>.

SUM, T. *Epravo.cz* [online]. 9.1.2007 [cit. 2013-12-28]. Blankosměnka. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/blankosmenka-45592.html>>.

Zákon č.40/1964 Sb., občanský zákoník, hlava třetí A, oddíl první, § 156. [online]. [cit. 2013-12-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.business.center.cz/business/pravo/zakony/obcanzak/cast2.aspx>>.

Zákon č.191/1950 Sb., Zákon směnečný a šekový, část druhá, § 76. [online]. [cit. 2013-12-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-91-1950-sb-zakon-smenecny-a-sekovy/uplne>>.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 : Schvalovací pravomoce pro útvar vymáhání	23, 24
Tabulka 2 : Klasifikace pohledávek	32

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 – Blankosměnka	I
Příloha 2 – Žaloba o nařízení soudního prodeje zástavy	II
Příloha 3 – Přihláška pohledávky do insolvenčního řízení	III
Příloha 4 – Návrh na provedení exekuce	IV

Blankosměnka

V (e) dne

Za tuto směnku zaplatím **dne**
(měsíc slovy)

na řad **Banky, a.s.**
se sídlem xxxxxxxx, 110 00 Praha 1, IČ: 111 11 111

částku:

slovy:
„BEZ PROTESTU“

Místo placení:

společnost, a.s.
sídlo:
IČ:
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném
Krajským soudem v

.....
Pan YZ, předseda představenstva

Per aval:

yyyyyyyyyyyyy
adresa trvalého bydliště:

.....
r.č.:/.....

.....
Podpis

Smlouva o vyplňovacím právu směnečném č.....

* Uvedené údaje jsou smyšlené pro přehlednější vizualizaci přílohy.

Příloha 2

Žaloba o nařízení soudního prodeje zástavy

Banka, a.s.

oddělení vymáhání pohledávek MSE
správce dlužníka
xxxxxxxxxx
111 11 Praha 11
tel: 999 999 999
email: csas@csas.cz

Okresní soud v Liberci

Liberecká 5

466 66 Liberec

Žalobce: Banka, a.s.,
se sídlem xxxxxxxxxx, 111 11 Praha 11
IČ: 111 11 111
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským
soudem v Praze, odd. x, vložka xxxx

Žalovaný: XY, s.r.o.
IČ: 222 22 222
sídlem zzzzzzzzzzzzzzzzzzz
120 00 Praha 2

Žaloba o nařízení soudního prodeje zástavy podle § 200y OSŘ

D v o j m o

Soudní poplatek bude uhrazen bezhotovostně k výzvě soudu na
jeho účet

Přílohy: Pověření odpovědných pracovníků

Dále dle textu žaloby

I.

Žalobce je právnická osoba, založená jako akciová společnost, s oprávněním provozovat bankovní činnost podle zákona o bankách č. 21/1992 Sb., v platném znění, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl x, vložka xxxx.

Žalovaný – zástavní dlužník je fyzická osoba.

Důkaz: Výpis z obchodního rejstříku žalobce – viz web justice.cz

II.

Žalobce – zástavní věřitel poskytl dlužníkovi Janu Novákovi, s.r.o., IČ 333 33 333, sídlem Pražská 444, 466 66 Liberec, jeden úvěr v celkové výši 3.000.000,- Kč na provozní financování, a to na základě (i) Smlouvy o úvěru č. 1112345678 ze dne 1.1.2009. Součástí úvěrových smluv jsou též Všeobecné podmínky poskytování úvěrů právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikatelům. Poskytnutý úvěr byl v plné výši vyčerpán v souladu s úvěrovou smlouvou. Dlužník nesplácel vyčerpaný úvěr v dohodnutých splátkách podle úvěrové smlouvy. Vzhledem k tomu, že dlužník podmínky úvěrové smlouvy neplnil, využil žalobce svého práva daného mu ustanovením § 165 a násl. občanského zákoníku a vyzval žalovaného k jednání ohledně úhrady pohledávky věřitele za dlužníkem v rozsahu zajištění. Žalovaný, jako zástavní dlužník, pohledávku v celkové výši 2.800.000 Kč nezaplatil, resp. zástavnímu věřiteli nesložil obvyklou cenu zástavy.

Důkaz: Smlouva o úvěru č. 1112345678 ze dne 1.1.2009 v úředně ověřené kopii

Všeobecné podmínky poskytování úvěrů právnickým osobám a fyzickým osobám-podnikatelům

Výpis z knih ze dne 6.6.2012

Výzva zástavnímu dlužníkovi ze dne 2.2.2012 včetně dodejky

III.

Žalobce má pohledávku z předmětného úvěru, specifikovaného v bodě II této žaloby zajištěnu mj. zástavním právem k nemovitostem ve vlastnictví žalovaného, jako zástavce/zástavního dlužníka, podle (i) Smlouvy o zastavení nemovitosti č. N-1112345678 ze dne 1.1.2009, uzavřené mezi žalobcem a zástavcem – žalovaným, který v době vzniku zástavního práva byl jediným výlučným vlastníkem zastavené nemovitosti:

budova č.p. xxx (rod. dům) na pozemku parc. č. St. xx, pozemek parc. č. St. xx, vše zapsané na listu vlastnictví č. xxxxx pro obec xxxxxxxxx, katastrální území xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, vedeném u Katastrálního úřadu pro xxxxx, Katastrální pracoviště xxxxxxxx; vklad zástavního práva do katastru nemovitostí byl povolen rozhodnutím Katastrálního úřadu pro xxxxxxxxxxxx, Katastrální pracoviště pod (i) č.j. V- xxxx/2009–xxx dne 3.1.2009, s právními účinky vkladu práva ke dni 4.1.2009.

Důkaz: Smlouva o zastavení nemovitosti č. N-1112345678 ze dne 1.1.2009 v úředně ověř. kopii

Výpis z katastru nemovitostí - LV č. xxxxxx pro kat. území xxxx ze dne 5.5.2012

IV.

Ze všech výše uvedených důvodů zástavní věřitel navrhuje, aby soud vydal v této věci toto

U s n e s e n í :

I. Soud nařizuje k uspokojení pohledávky zástavního věřitele ve výši Kč 2.800.000,- soudní prodej zástavy ve vlastnictví žalovaného - zástavního dlužníka, a to budovy č.p. xxxx na pozemku parc. č. St. xxxx, pozemek parc. č. St. xxx,vše zapsané na listu vlastnictví č. xxxxx pro obec xxxxxxxx, katastrální území xxxxxx

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši zaplaceného soudního poplatku za žalobu do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

v Praze dne 2. 11. 2012

Banka, a.s.

manažer oddělení vymáhání

právník oddělení vymáhání

* Uvedené údaje jsou smyšlené pro přehlednější zobrazení přílohy.

PŘIHLÁŠKA POHLEDÁVKY					
Soud	Městský soud v Praze	Spis. značka	MSPH	INS	/
Dlužník					
☒ 01 Fyzická osoba ☐ 02 Právnícká osoba Státní příslušnost ¹					
Osobní údaje	Příjmení:	xxxxxx	Jméno:	yyyyyy	
	Titul za jm.:		Titul před jm.:		
	Datum narození: ²		Rodné číslo:		
Údaje o podnik. ³	IČ:	2 2 2 2 2 2 2 2	Jiné registr.č.:		
Bydliště/sídlo	Ulice:				
	Č.p./č.e.:		Č.o.:		
	Obec:				
	PSC:		Část obce:		
	Stát:	Česká republika			
Věřitel					
☐ 03 Fyzická osoba ☒ 04 Právnícká osoba Právní řád založení ¹					
Právnícká osoba	Název/obch.firma:	Banka			
	IČ:	1 1 1 1 1 1 1 1	Jiné registr. č.:		
Sídlo	Ulice:	Olbrachtova			
	Č.p./č.e.:		Č.o.:		
	Obec:				
	PSC:		Část obce:		
	Stát:	Česká republika			
	Číslo účtu:				
05 Korespondenční adresa ^{IV} ☐					
Elektronická adresa:			Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:		

¹ vyplní se pouze u zahraničních osob

² datum narození se vyplní, pokud nebylo přiděleno rodné číslo

³ vyplňte pouze tehdy jedná-li se o fyzickou osobu podnikatele

^{IV} vyplňte pokud se liší od sídla či trvalého bydliště

Příhláška pohledávky**Pohledávka č. 1**

Typ pohledávky:	<input type="text" value="zajištěná nejen majetkem dlužníka"/>
Výše jistiny (Kč):	<input type="text" value="1 254 542,74"/>
32 Důvod vzniku:	<input type="text" value="Smlouva o úvěru č. 01234567 ze dne 20.8.2012, ve znění Obchodních podmínek poskytování úvěrů právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikatelům, včetně úvěrů hypotečních"/>
33 Další okolnosti:	<input type="text" value="Dlužník má vůči věřiteli závazek vrátit a splatit poskytnutý úvěr z uzavřené Smlouvy o úvěru č. 01234567 ze dne 20.8.2012 (dále jen „Smlouva o úvěru“), na základě které poskytl věřitel Dlužníkovi úvěrovou částku ve výši 1.260.000,- Kč. Součástí Smlouvy o úvěru jsou též Obchodní podmínky poskytování úvěrů právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikatelům, včetně úvěrů hypotečních (dále jen „OP“)...."/>
34 Vykonalnost:	☐
35 Příslušenství:	☒
Druh:	<input type="text" value="řádný úrok , poplatky, úrok z prodlení"/>
Výše (Kč):	<input type="text" value="217 654,90"/>
Způsob výpočtu:	<input type="text"/>
Celková výše pohledávky:	<input type="text" value="1 472 197,64"/>

Tato pohledávka je zajištěna majetkem, který náleží do majetkové podstaty a zároveň je zajištěna i jinak.

Zajištění majetkem, který náleží do majetkové podstaty:

36 Důvod:	<input type="text" value="1) zástavní právo k nemovitostem - Smlouva o zastavení nemovitosti č. 01234567_ZN ze dne 25.6.2009
2) zástavní právo k pohledávkám z pojistného plnění - Smlouva o zastavení pohledávek z pojistného plnění č. 01234567_ZP_P2 ze dne 14.10.2009"/>
37 Majetek tvořící předmět zajištění:	38 Okamžik vzniku zajištění:
<input type="text" value="vypsat nemovitosti dle listu vlastnictví"/>	<input type="text" value="22.7.2009"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
39 Rozhodné právo, kterým se zajištění řídí:	<input type="text" value="právní řád ČR"/>
40 Výpočet dle §171:	<input type="text" value="sazba ve výši xx,zz % p.a. dle úvěrové smlouvy"/>
41 Dohoda dle §299:	☐ ano ☒ ne
Jiné zajištění:	
42 Důvod:	<input radio"="" type="text" value="Blankosměnka vlastní, vystavená dne 20.8.2012 výstavcem xxxx yyyy, r.č. v Praze, s avalem třetí osoby :</input></td></tr><tr><td>43 Majetek tvořící předmět zajištění:</td><td><input type="/> ano ☒ ne
44 Ručitel:	☒ ano ☐ ne
Jméno:	<input type="text" value="aaaaa bbbbb"/>
Vznik:	<input type="text" value="20.8.2012"/>

45 Rozhodné právo, kterým se zajištění řídí:	české
46 Vlastnosti pohledávky:	
Podřízená:	☒ ne ☐ ano
Peněžita:	☐ ne ☒ ano
Podmíněná:	☒ ne ☐ ano
Splatná:	☐ ne ☒ ano
Splatná od:	24.6.2013
V částce (Kč):	1 254 542,74
Pohledávka: ☒ v Kč ☐ v cizí měně	
Pohledávka č. 2	
Typ pohledávky:	nezajištěná - jednotlivě
Výše jistiny (Kč):	473 722,63
06 Důvod vzniku:	Smlouva o kontokorentním úvěru vedeném na účtu č. 33333333 ze dne 26.2.2008 (dále jen „Smlouva o KTK úvěru“). Součástí Smlouvy o KTK úvěru jsou též Všeobecné obchodní podmínky (dále jen „VOP“)
07 Další okolnosti:	Dlužník má vůči věřiteli závazek splatit poskytnutý kontokorentní úvěr z uzavřené Smlouvy o kontokorentním úvěru vedeném na účtu č. 33333333 ze dne 26.2.2008 (dále jen „Smlouva o KTK úvěru“), na základě které se věřitel zavázal poskytovat dlužníku kontokorentní úvěr ve výši 469.000,- Kč. Splatnost závazku Dlužníka vrátit poskytnutý úvěr nastala dne 1.7.2013 a vyplývá z následujících skutečností: Dlužník dlouhodobě porušoval podmínky smlouvy o KTK úvěru, proto věřitel ke dni 30.9.2012 dopisem Porušení podmínek Smlouvy o KTK úvěru – ukončení čerpání kontokorentního úvěru ze dne 1.10.2012 ukončil čerpání kontokorentu a prohlásil kontokorent včetně úroků a dalších částek za splatný.
08 Vykonalnost:	☐
09 Příslušenství:	☒
Druh:	1. úrok po splatnosti, 2. úrok z prodlení smluvní, 3. poplatky
Výše (Kč):	98 782,73
Způsob výpočtu:	
Celková výše pohledávky:	572 505,36
10 Vlastnosti pohledávky:	
Podřízená:	☒ ne ☐ ano
Peněžita:	☐ ne ☒ ano
Podmíněná:	☒ ne ☐ ano
Splatná:	☐ ne ☒ ano
Splatná od:	30.9.2012
V částce (Kč):	473 733,63
Pohledávka: ☒ v Kč ☐ v cizí měně	
11 Další okolnosti:	

47 Celková výše přihlášených pohledávek (Kč):	2 044 703,00
48 Celková výše nezajištěných pohledávek (Kč):	572 505,36
49 Celková výše zajištěných pohledávek (Kč):	1 472 197,64
50 Počet pohledávek:	2
51 Počet vložených stran:	0

Věřitel prohlašuje, že údaje v přihlášce jsou pravdivé.

52 Seznam příloh:

Povinné přílohy:

1. Je-li věřitel právnická osoba - výpis z obchodního rejstříku nebo obdobného registru.
2. Kopie smluv, soudních nebo jiných rozhodnutí a dalších listin dokládajících údaje uvedené v přihlášce pohledávky.
3. Je-li věřitel zastoupen na základě plné moci – plná moc.

Vložit elektronickou přílohu

Zde uveďte veškeré přílohy, které jsou k přihlášce přikládány v listinné podobě:

1	Výpis z obchodního rejstříku věřitele pořízený z www.justice.cz	+ -
2	Smlouva o úvěru č. ze dne	+ -
3	Obchodní podmínky poskytování úvěrů právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikatelům, včetně úvěrů hypotečních	+ -
4	Prohlášení o splatnosti pohledávky z úvěru ze dne 24.6.2013 vč. doručenky	+ -
5	Vyčíslení pohledávky ze dne 6.11.2013 ke Smlouvě o úvěru č. 01234567 ze dne 20.8.2012	+ -
6	Smlouva o zastavení nemovitosti č. 01234567_ZP_P2 ze dne 14.10.2009	+ -
7	Výpis z katastru nemovitostí LV č.	+ -
8	Oznámení o vzniku zástavního práva ze dne 22.7.2010	+ -
9	Smlouva o podmínkách zajištění závazků směnkou a o právu banky vyplnit blankosměnku č. S..... ze dne 20.8.2012	+ -
10	Smlouva o kontokorentním úvěru vedeném na účtu č. 33333333 ze dne 26.2.2008	+ -
11	Všeobecné obchodní podmínky	+ -
12	Porušení podmínek Smlouvy o KTK úvěru – ukončení čerpání kontokorentního úvěru ze dne 1.10.2012	+ -
13	Prohlášení o splatnosti pohledávek z úvěru, výzva k úhradě dlužné částky ze dne 24.6.2013	+ -
14	Vyčíslení pohledávky ze dne 6.11.2013 ke Smlouvě o KTK úvěru	+ -
15	Pověření odpovědné osoby	+ -

Podpisem stvrzuje:

53 V Dne

Věřitel Zástupce

54 Fyzická osoba	Příjmení:	<input type="text"/>	Jméno:	<input type="text"/>
	Titul za jm.:	<input type="text"/>	Titul před jm.:	<input type="text"/>
	Obec:	<input type="text"/>	PSC:	<input type="text"/>
	Ulice:	<input type="text"/>	Č.p.:	<input type="text"/>
	Stát:	Česká republika		
Způsob doručení přihlášky pohledávky na soud:				
☒ Listinná podoba ☐ Datová schránka/e-mail ☐ ePodatelna MSp				
Podpis				
<input type="text"/>				

Verze 3-b

zdroj: *Insolvenční rejstřík* [online]. 2008 [cit. 2014-02-05]. Formuláře. Dostupné z WWW: <<https://isir.justice.cz/isir/common/stat.do?kodStranky=FORMULAR>>.

Uvedený formulář je vyplněný vzorově.

Návrh na provedení exekuce

Banka, a.s.

oddělení vymáhání pohledávek MSE
správce klienta
yyyyyyyyy
111 11 Praha 11
tel: 999 99 999
email: csas@csas.cz

Exekutorský úřad Praha

xxxxxxx, soudní exekutor
yyyyyyyyy 1
110 00 Praha 1

Oprávněný:

Banka, a.s.,

se sídlem yyyyyyyy, 111 11 Praha 11
IČ: 111 11 111

zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, odd. x, vložka xxxx

Povinný:

ZZZZZZZZZZ, s.r.o.

IČ: 222 22 222
sídlem Ostravská 2
460 01 Liberec

Návrh na nařízení exekuce podle § 35 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a pověření exekutora provedením exekuce podle zákona č. 120/2001 Sb.

pro částku Kč 2.000.000,- vč. příslušenství, tj. s úroky ve výši 6 % ročně z této částky od 1.1.2008 do zaplacení, odměnu ve výši Kč 3.333,- a náklady řízení ve výši Kč 40.140,-.

Oprávněný žádá, aby soudní exekutor požádal příslušný exekuční soud, tj. Krajský soud v Praze, náměstí Kinských 234/5, 15075 Praha 5 o udělení pověření k provedení exekuce.

Trojmo

Přílohy:

- Směnečný platební rozkaz vydaný Městským soudem v Praze ze dne xxxxx, č. j. xx Cm xxx/ 200x – xx, který se stal pravomocným a vykonatelným dne xxxx v nákladech řízení, a xxxx v ostatním - ověřená kopie exekučního titulu
- Pověření – ověřená kopie
- Výpis z obchodního rejstříku oprávněného - prostá kopie

Podle pravomocného a vykonatelného exekučního titulu, jímž je Směnečný platební rozkaz, č.j. xx Cm xxx/200x – xx, který vydal Městský soud v Praze dne xxxxxx, a který nabyl právní moci dne xxxxx co do nákladů řízení, a v ostatním dne xxxxx, bylo **povinnému ZZZZZZZZZZ, s.r.o., IČ 222 22 222, sídlem Ostravská 2, 460 01 Liberec, uloženo zaplatit oprávněnému Banka, a.s., sídlem yyyyyyyyyy, 110 00 Praha 1, IČ: 111 11 111, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, odd. x, vložka xxxx, částku ve výši Kč 2.000.000,- s úroky ve výši 6 % ročně z této částky od 1.1.2009 do zaplacení, odměnu ve výši Kč 3.333,- a náklady řízení ve výši Kč 40.140,-** a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Důkaz : Směnečným platebním rozkazem vydaným Městským soudem v Praze dne xxxxx, č.j. xx Cm xxx / 200x – xx

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Iveta Vávrová

Obor: 6202R087 - Evropská hospodářskosprávní studia (Bc.)

Forma studia: kombinované studium

Název práce: Vymáhání pohledávek MSE z pohledu České spořitelny, a.s.

Rok: 2014

Počet stran textu bez příloh: 42

Celkový počet stran příloh: 11

Počet titulů českých použitých zdrojů: 14

Počet internetových zdrojů: 15

Vedoucí práce: JUDr. Aleš Zpěvák